

**MEMÒRIA EXPLICATIVA
HANGAR 2019**

(Versió reduïda)

Aquest resum de la memòria de l'activitat d'Hangar 2019 forma part del compte justificatiu de la present subvenció.

HANGAR, CENTRE DE PRODUCCIÓ I RECERCA D'ARTS VISUALS

Hangar és una iniciativa de la Fundació Privada AAVC.

Hangar compta amb el suport especial de:

Generalitat de Catalunya

Ajuntament de Barcelona

i la col·laboració de:

Fundació Banc Sabadell, Fundació Quo Artis, New Art Foundation i Fundación Banco Santander

Els projectes BIOFRICTION i ITERATIONS tenen finançament de:

Comissió Europea, Programa Europa Creativa.

El projecte Encura està finançat per:

Ministerio de Educación Cultura y Deportes.

Hangar forma part de:

Fàbriques de Creació

Xarxaprod

CAiRE

Poblenou Crea

Culture Action Europe

Patronat de la Fundació Privada AAVC

Presidència: Martí Anson

Vicepresidència: Josep Manuel Berenguer, Àlex Nogueras, Sonia Fernández Pan

Secretaria: Mariana Canepa

Vocals: Pau Alsina, Mar Arza, Roger Bernat, Jorge Luis Marzo, Julia Montilla, Quim Packard, Alicia Vela, Marc Vives, Rubén Verdú.

Amics de la Fundació: Sergi Aguilar, Frederic Amat, Eduard Arranz-Bravo, Marta Cárdenas, Miquel Condé, Florentino Díaz, Dis Berlín, José Luis Fajardo, Jorge Galindo, Teresa Gancedo, Juan Genovés, Montserrat Gómez-Osuna, Luis Gordillo, Alfredo Jaar, Sohad Lacgiri, Carles León, Robert Llimós, Daniel Machado, Feli Moreno, Antoni Muntadas, Jorge Oteiza, Perico Pastor, Jaume Plensa, Manolo Quejido, Albert Ràfols Casamada, Rafael R. Rivera, Sergio Sanz, Schlunke, Soledad Sevilla, Susana Solano, Antoni Tàpies, Francesc Torres, Salvador Victoria i Evru.

Amb veu i sense vot: un representants de l'Institut de Cultura de Barcelona.

Comissió de programes

Pep Dardanyà i Giuliana Racco, en qualitat d'artistes; Juan Canela i Irina Mutt en qualitat de comissaris/crítics i Lluís Nacenta, en qualitat de director d'Hangar.

Equip

Director: Lluís Nacenta.

Administració: Laila Agzaou.

Producció: Joan Febrer i Marzia Matarese.

Recerca: Marta Gracia, Belén Soto i Ludovica Michelin.

Activitats: Sergi Botella.

Residències: Sergi Botella i Marzia Materese.

Transferència de coneixements: Clara Piauelo i Carolina Jiménez.

Equips audiovisuals i so: Marc Ribera.

Laboratori d'interacció: Miguel Ángel de Heras.

Comunicació: Luciana Della Villa.

Col·laboradors

Sistemes informàtics: Matteo Zappa.

Auditor: Fornés Salas & Asociados S.L.

Assessoria comptable: Qüestió de comptes SL.

Assessoria jurídica: Nadal Advocats.

Assessoria laboral: Guillen Becares SL.

ÍNDEX DE CONTINGUTS

1. LÍNIA DE RECERCA I CREACIÓ

a) La recerca artística i la recerca interdisciplinària

- a.1. Línies de recerca
- a.2. Programes marc
- a.3. Projectes desenvolupats el 2019

a.3.1. Bioart

a.3.2. Polítiques de la interfícies

a.3.3. Eines per la recerca

a.3.4. Experimentació sonora

a.3.5. Producció cultural

a.3.6. Robòtica

b) Suport a la creació

b.1. Artistes residents

- b.1.1. Estadades llargues
- b.1.2. Estadades curtes
- b.1.3. Estadades a la residència d'Hangar
- b.1.4. Residències a la cabana de fusta

b.2. Residències al laboratori d'interacció

b.3. Col·lectius residents

- b.3.1. BeAnotherLab
- b.3.2. Toplap
- b.3.3. TMTMTM
- b.3.4. Voizes/IMVEC

b.4. Projectes col·laboradors

- b.4.1. Hamaca
- b.4.2. Befaco
- b.4.3. Orquestra del Caos

2. LÍNIA DE SERVEIS A LA PRODUCCIÓ

a) Serveis de suport a la producció artística contemporània: els laboratoris d'Hangar

- a.1. Laboratori de producció
- a.2. Laboratori d'imatge digital
- a.3. Laboratori d'interacció
- a.4. Taller de construcció
- a.5. Construcció i electrònica per a l'experimentació en art sonor i fabricació digital i impressió 3D
- a.6. Projectes desenvolupats als laboratoris (selecció)

b) Infraestructures per a la producció sense suport tècnic

b.1. Espais

- b.1.1. Tallers
- b.1.2. Espais polivalents
- b.1.3. Zona de coworking

- b.1.4. Residència per a artistes
 - b.2. Equips i material audiovisual
- c) Infraestructures TIC al servei de la producció
 - c.1. Administració de sistemes, xarxes i serveis
 - c.2. Servidors i serveis oferts
 - c.2.1. Servidors virtuals operatius pels serveis interns
 - c.2.2. Servidors virtuals operatius pels serveis externs
 - c.3. Llistat de pàgines web exposades a Internet allotjades en el nostre servidor
 - c.4. Estat dels ordinadors i la maquinària
- c.5. Col·laboració amb Guifi.net
- c.6. Situació de la connexió de fibra òptica

3. LÍNIA D'ACTIVITATS DE FORMACIÓ DE PROFESSIONALS I DE TRANSFERÈNCIA DE CONEIXEMENTS

- a) Programa de cursos, de tallers i de seminaris
- b) Dijous oberts
- c) Programes interdisciplinaris de transferència
 - c.1. Àudio formal
 - c.2. Col·laboracions

4. LÍNIA DE DIFUSIÓ I D'INTERCANVI

- a) Programa d'activitats de difusió i d'intercanvi
 - a.1. Cafès amb...
 - a.2. Paratext
 - a.3. Hangar Obert en el marc dels Tallers Oberts del Poblenou / Poblenou Crea!
 - a.4. Sessions Polivalents #12 Pleasure Island
 - a.5. Publicació Paratext

5. LÍNIA D'INTERNACIONALITZACIÓ

- a) Programa de beques d'intercanvi
- b) Beques institucionals en conveni marc amb Hangar per a artistes estrangers

6. COMUNICACIÓ

- a) Comunicació interna
 - a.1. Arxiu històric
- b) Comunicació externa
 - b.1. Web
 - b.2. Xarxes socials
 - b.3. Plataformes de difusió
 - b.4. Visites guiades
 - b.5. Mitjans de comunicació

1. LÍNIA RECERCA I CREACIÓ

Hangar és un centre únic en el panorama de centres artístics per la seva expressa obertura a l'experimentació i la investigació.

Els objectius del centre en aquest àmbit són:

- Esdevenir centre referent de recerca, d'experimentació i producció d'arts visuals i digitals d'àmbit estatal i ser reconegut com a centre de recerca.
- Fomentar espais per a l'intercanvi d'experiències i de coneixement pràctic i teòric al voltant de la creació i la recerca artística.
- Promoure la creació i la recerca artística a Hangar i situar-lo entre els centres nacionals i internacionals dedicats a la investigació artística, amb la qualificació oficial.

Les línies de recerca i de creació d'Hangar busquen obrir un context favorable tant per la recerca artística en si mateixa i la recerca interdisciplinària entre la creació artística i altres disciplines de recerca; com per acompanyar el propi procés de creació, recolzant tant el desenvolupament individual dels artistes residents, com els col·lectius i els projectes residents.

a) La recerca artística i la recerca interdisciplinària

L'àrea de recerca d'Hangar té com a finalitat oferir als artistes el context i les eines necessàries per a la recerca artística. Al mateix temps, aquesta àrea té també com objectius:

- Posar en valor a l'artista com a investigador, i els processos de recerca artística com a investigació de ple dret.
- Defensar l'especificitat de la forma de coneixement que proposa la investigació artística i el seu paper fonamental en el desenvolupament de la societat contemporània en tots els seus aspectes.
- Donar suport a la investigació interdisciplinària entre la creació artística i altres disciplines d'investigació per aconseguir una relació simètrica entre els diversos processos de creació de coneixement.
- Disminuir la separació històrica d'àmbits disciplinaris de recerca i la bretxa comunicativa oberta entre el desenvolupament artístic i els avenços científics, socials i econòmics.

Per fer això possible, Hangar col·labora en projectes d'investigació amb artistes individuals, així com amb socis dins del món acadèmic i de centres de recerca. En alguns casos la iniciativa corre a càrrec de creadors amb els quals Hangar col·labora, atenent a la seva demanda. En altres casos, s'engeguen projectes de recerca conjunts, en format de col·laboracions, residències d'investigació o plataformes de treball multisectorial. En total consonància amb la filosofia de centre, els resultats dels projectes de recerca desenvolupats a Hangar generen continguts oberts i de lliure accés per a la comunitat creativa.

Dades 2019

- Projectes de recerca (desenvolupats o proposats a finançament): 11 (Activitats del wetlab, Biofriction, Critical Interface Politics Research Group, Dijous Oberts de Recerca, Escrituras Fronterizas de Lucía Egaña, On The Fly, Iterations, Itinerant Actions de Luce Choules, Exposició a Kuntsraum Lakeside, Co-ADAR i Fake Citizen(ship))

- Col·laboracions:

Fundacions i centres de recerca científica: 2 (Fundació Quo Artis i IRB – Institut de Recerca Biomèdica)

Universitats: 4 (Universitat Pompeu Fabra; Universitat de Barcelona, Universitat Oberta de Catalunya i Universitat Autònoma de Barcelona)

Xarxes: 1 (CAiRE, Clúster d'Art i Recerca Experimental)

Institucions i entitats europees: 13 (Curators' Network (internacional), Kapelica (Ljubljana, Eslovènia), Bioart Society (Helsinki, Finlàndia), Cultivamos Cultura (Lisboa, Portugal), Lakeside Kuntsraum (Klagenfurt, Àustria), Aabkc (Aarhus, Dinamarca), Jutland Academy (Aarhus, Dinamarca), Aarhus University (Aarhus, Dinamarca), AIR Wro (Wroclaw, Polònia), Constant (Brussel·les, Bèlgica) i Esc (Graz, Àustria), Zkm Center for Art and Media (Karlsruhe, Alemanya) i Creative Coding Utrecht (Utrecht, Països Baixos)).

Valoració 2019

El 2019 ha estat un any en el que, a més de donar continuïtat a alguns dels programes marc i projectes de recerca d'Hangar ja iniciats, s'han començat nous projectes i s'han posat en marxa diverses accions pel reforçament tant de l'àrea com dels processos de recerca que tenen lloc al centre. Entre aquestes accions de reforçament, destaquen:

a) Involucració dels artistes residents en els projectes de recerca d'Hangar.

Durant 2019 s'ha donat continuïtat a la involucració dels artistes residents en els projectes de recerca del centre en el marc de la col·laboració amb el Kuntsraum Lakeside, on quatre artistes residents a Hangar entre els anys 2018 – 2019 han mostrat els seus projectes de recerca en aquest espai expositiu, situat a Klagenfurt (Àustria).

b) Millora de les condicions per a la recerca.

S'ha ampliat la residència d'Encura de dos a tres mesos per tal d'oferir un marc temporal més adequat al tipus de recerca que es desenvolupa en el marc d'aquest programa. Per una altra banda, també s'ha afegit al programa una residència d'una setmana a Madrid amb l'objectiu de que la persona seleccionada pugui fer una òptima primera immersió en el context artístic professional de dita ciutat.

c) Comunicació i obertura dels processos de recerca.

Per tal de reforçar la visibilitat dels processos de recerca que tenen lloc a Hangar, des de març de 2019 s'ha incorporat una persona a l'equip de recerca que, a més de donar suport a la gestió de projectes, té la tasca específica d'encarregar-se de la comunicació de tots els projectes de

l'àrea. A més a més, amb l'objectiu de contribuir a l'obertura i el creuament dels processos de recerca artística que tenen lloc dins i fora del centre, s'han organitzat activitats com els Dijous Oberts de Recerca i de CAiRE.

d) Cerca de finançament.

S'han desenvolupat col·laboracions amb artistes, teòrics i universitats per l'elaboració de propostes conjuntes presentades en el marc de diferents programes de finançament, com per exemple Europa Creativa (On The Fly, pendent de resol·lució), Erasmus + (Co-ADAR, proposta aturada), convocatòria d'ajudes per a l'acció i la promoció cultural del Ministerio de Cultura (ajuda concedida) i la convocatòria d'art ciutadà de la Fundació Carasso (ajuda denegada).

e) Renovació de l'equip de l'àrea de recerca.

Mitjançant una convocatòria pública a principis de 2019 es va realitzar un procés de selecció per incorporar una persona per encarregar-se de la comunicació dels projectes de recerca d'Hangar i donar suport a la gestió de projectes de l'àrea. La persona que s'ha incorporat a l'equip mitjançant aquest procés ha estat la Ludovica Michelin.

Per una altra banda, el febrer de 2019 va finalitzar l'ajuda específica de la Fundación Banco Santander per l'empleabilitat durant un any d'una persona recentment titulada, gràcies a la qual es va poder comptar amb la Belén Soto Cachinero durant 12 mesos.

a.1. Línies de recerca

Cada projecte de recerca d'Hangar està vinculat a una línia de recerca principal. Les línies de recerca són:

- Eines per a la recerca (activa el 2019)
- Bioart (activa el 2019).
- Polítiques de la interfície (activa el 2019).
- Experimentació sonora (activa el 2019).
- Producció cultural (activa el 2019).
- Telepresència.
- Intel·ligència artificial (activa el 2019).
- Robòtica (activa el 2019).

a.2. Programes marc

Durant 2019, els programes marc actius han estat:

- **Beca Fundació Banc Sabadell – Hangar (2019 - 2020)**

L'objectiu d'aquest programa és becar a un investigador de nacionalitat espanyola o resident en territori espanyol que estigui en procés de realització d'un projecte d'investigació artística. Són elegibles tant projectes realitzats sota el format d'una tesi doctoral, com aquells que es desenvolupen fora del marc acadèmic. La convocatòria considera projectes d'investigació artística en qualsevol de les seves fases que necessitin del context i/o els serveis d'Hangar pel seu desenvolupament i que, a més, incorporin accions mitjançant les quals s'obri i comparteixi el procés i el coneixement generat.

El 2019 s'ha dut a terme entre maig i desembre la residència de la guanyadora de la quarta edició de la beca, Lucía Egaña Rojas, amb el projecte «Escrituras fronterizas. Manual práctico para investigadoras desadaptadas». També s'ha llençat la cinquena edició de la convocatòria, per la qual es van rebre un total de 108 sol·licituds, un augment considerable respecte a la mitjana d'unes 35 sol·licituds rebudes en les edicions anteriors de la beca. Entre elles, el jurat va escollir el projecte «Campos. Desplazamientos de los cuerpos en los límites de la forma» de María García Ruíz que es durà terme durant 8 mesos consecutius de l'any 2020.

Aquesta beca compta amb la col·laboració de la Fundació Banc Sabadell.

• **Encura** (2019 - 2020)

Encura és un programa de recerca curatorial impulsat des d'Hangar amb la col·laboració d'Hablarenarte i Curators' Network. S'activa mitjançant una convocatòria pública adreçada a comissaris que treballen fora de l'àmbit català. El projecte es desenvolupa en format de residència a Hangar.

El 2019 s'ha dut a terme entre febrer i març la residència de la tercera edició d'Encura, amb el projecte «Iterant Actions» de Luce Choules (Regne Unit). També s'ha llençat la quarta convocatòria, en la qual es van introduir dos canvis respecte a l'edició anterior: per una banda es va ampliar la residència de dos a tres mesos, per tal d'oferir un marc temporal més adequat al tipus de recerca que es desenvolupa en el marc d'aquest programa i, per l'altra, es va afegir al programa una residència d'una setmana a Madrid amb l'objectiu de que la persona seleccionada pugui fer una òptima primera immersió en el context artístic de dita ciutat. A la quarta convocatòria d'Encura, el jurat va escollir Irene Angenica, del col·lectiu CampoBase (Turí, Itàlia), amb el projecte «How to Fall in Love with a Place».

Aquest projecte es desenvolupa en col·laboració amb Curators' Network i Hablarenarte.

Encura compta amb el suport del Ministerio de Educación Cultura y Deporte i la col·laboració de la Fundació Banc Sabadell.

• **CAiRE**

Des de juliol de 2014 Hangar forma part del grup impulsor de CAiRE (Cluster per l'Art i la Recerca Experimental) que té com objectiu assolir el reconeixement de la recerca artística

com a generadora de coneixement. Els altres membres del clúster són: grup de recerca Digidoc – Comunicació Interactiva, Universitat Pompeu Fabra; grup de recerca DARTS de la Universitat Oberta de Catalunya; Grup de Recerca en Estètica i Teoria de les Arts – G.R.E.T.A de la Universitat Autònoma de Barcelona; i grup de recerca en Art, Ciència i Tecnologia – IMARTE de la Universitat de Barcelona.

Després del període d'impasse de l'any 2018, durant el 2019 s'ha représ l'activitat de CAiRE amb reunions periòdiques entre els seus membres i la definició i execució d'activitats i línies estratègiques conjuntes. Exemples d'això són el programa de Dijous Oberts de CAiRE, mitjançant el qual es vol crear un espai de creuaments entre recercaires i les seves recerques artístiques, tant no acadèmiques com acadèmiques, i la incorporació del clúster en el programa del congrés ISEA (International Society for the Electronic Arts) que tindrà lloc a Barcelona l'any 2021.

a.3. Projectes desenvolupats el 2019

Les línies de recerca d'Hangar més actives durant l'any 2019 han estat aquelles per les que hem obtingut o mantingut finançament específic per encabir els diversos projectes. Aquestes són les següents:

a.3.1. Bioart:

- WetLab

El wetlab és un espai on tenen lloc pràctiques híbrides que posen a prova els límits generalment establerts entre ciències i arts des d'una perspectiva transhackfeminista i de revisió crítica a la institució Ciència.

Les activitats que s'han dut a terme en el marc del wetlab en el 2019 són:

- Presentació Sounds of a troubled world's = Underwater Interception of aquaforming de l'artista eslovena Robertina Šebjanič (febrer).
- Deathlab: un laboratori esporàdic i efímer que ocuparà el biolab per explorar idees al voltant del morir (gener).
- Residència Quimera Rosa per la continuació del seu projecte Transplant (abril i juliol).
- Tallers de microscopis DIY (febrer, març i maig).
- Seminari obert entorn a l'ètica de B. Spinoza (maig, juny i juliol).
 - Trobades quinzenals per l'articulació, re-articulació i/o destrucció d'un marc ètic pel wetlab (octubre, novembre i desembre).

A més a més, el wetlab ha continuat acollint algunes de les sessions de treball del grup de fermentació i el grup de cicatrització.

- Biofriction

En el 2019 s'ha iniciat el projecte europeu plurianual (octubre 2019 – octubre 2021) Biofriction, liderat per Hangar i dirigit per la investigadora i doctora en filosofia i bioart, Laura Benítez Valero.

En els últims anys, les relacions transdisciplinars entre art, ciència i tecnologies han generat contextos híbrids que no només han proporcionat un nou marc conceptual i pràctic per a la investigació artística, sinó que també han conduït a canvis de paradigma que afecten altres àmbits de coneixement / àrees culturals.

El camp de l'art i la ciència ha estat objecte de molts projectes d'investigació durant les últimes dècades, però la col·laboració en la producció de coneixement entre artistes i científics encara és una excepció. Per aquest motiu, Biofriction proposa treballar en enfocaments de recerca transdisciplinar sobre aquells projectes que integren la bio (info)tecnologia en diverses formes i aspectes, tot creant ponts de comunicació entre les diferents àrees de coneixement tècnic, científic, social, artístic i transcultural que generen el coneixement en termes de col·lectivitat des d'una revisió transhackfeminista de la tecnociència.

A l'octubre va tenir lloc el kick-off meeting del projecte a Hangar i a mitjans de desembre es va llençar la convocatòria d'expressió d'interés i el programa de residència.

Proposta dirigida i coordinada per: Hangar

Partners internacionals: Kapelica (Ljubljana, Eslovènia), Bioart Society (Helsinki, Finlàndia) i Cultivamos Cultura (Lisboa, Portugal).

Biofriction compta amb el suport del programa Europa Creativa de la Comissió Europea.

a.3.2. Polítiques de la interfície:

- Critical Interface Politics Research Group

El grup d'investigació Critical Interface Politics es va fundar a Hangar l'any 2015 per iniciativa de l'artista Joana Moll en col·laboració amb Matteo Zappa, tècnic de sistemes del centre. La línia de recerca del grup inclou projectes que reflexionen sobre la interacció entre humans i màquines i sobre els models polítics, socials i econòmics vinculats a les tecnologies que fan possible aquesta relació. Si el disseny d'un dispositiu planteja la teoria sobre l'usuari i la seva performativitat, identificar alguns dels factors que provoquen la teoria és una de les maneres d'identificar les tàctiques i tècniques del disseny i explorar l'accionament del seu sistema operatiu. En aquest sentit, els projectes de recerca d'aquest grup estan relacionats amb territoris d'actuació i investigació sobre interfícies des de diferents enfocaments, experiències i pràctiques procedents del disseny, la política, la filosofia, l'art, l'activisme i els estudis de comunicació. Una de les activitats crucials del grup de recerca és la transferència i intercanvi de coneixements periòdics amb una àmplia gamma de comunitats en forma de tallers pràctics que se solen celebrar cada tres mesos.

En el 2019, el grup ha dut a terme algunes sessions de treball internes i s'ha treballat amb la direcció i l'equip tècnic d'Hangar per definir línies estratègiques i d'acció que permetin la consolidació del treball de recerca sobre l'impacte ambiental de la materialitat d'internet de l'artista Joana Moll.

a.3.3. Eines per a la recerca

- Dijous Oberts de recerca:

Els Dijous Oberts d'Hangar són trobades setmanals obertes a tota aquella persona interessada en els serveis, el que es fa en el laboratori i, en general, tot allò que succeeix en el centre. A partir del 2019, l'àrea de recerca d'Hangar s'ha sumat a la programació dels Dijous Oberts amb dues propostes:

- Trobades entorn a l'ètica de Baruch Spinoza.

Durant les tardes dels dijous des de maig fins el 4 de juliol, Hangar va acollir el seminari Spinoza: un Seminari... , seminari obert al voltant de l'actualitat filosòfica de Spinoza a càrrec de Laura Benítez Valero.

Aquest seminari va proposar un lloc de trobada on compartir, pensar, problematitzar, fer i desfer les contribucions de Spinoza i la seva presència en propostes contemporànies. Durant els últims anys s'ha referenciat constantment a Spinoza, especialment en el marc dels anomenats nous materialismes i posthumanismes crítics i també des de pràctiques artístiques. Però des d'on llegim avui a Spinoza? Ho llegim? Quina potència trobem en la seva proposta filosòfica? Serà que en un context de desastre climàtic-antropocèntric una aposta filosòfica que sembla situar la vida al centre es pren com a alternativa en termes d'afirmació?

La proposta va consistir en la configuració de trobades en i a través de la lectura de Spinoza, concretament de l'Ètica, però no des d'una concepció restrictiva, de manera que va haver-hi espai per a altres materials i per a encreuaments i interseccions múltiples, amb camins no lineals d'anada i tornada. Per aquest motiu, el seminari es va entendre des de l'inici com a espai obert, transitable, habitable, mutable i abandonable. Les dinàmiques de les sessions es van anar configurant en funció del grup, sense a priori que condicionessin un tipus d'estructura prèvia.

- Trobades per l'articulació, re-articulació i/o destrucció d'un marc ètic pel wetlab.

Durant els dimarts per la tarda, des del 15 d'octubre fins al 17 de desembre, Laura Benítez va moderar una sèrie de sessions obertes on compartir preguntes, debats i propostes per elaborar un protocol obert per a l'ús del wetlab. Les trobades van tenir lloc al wetlab d'Hangar.

Un espai com el wetlab ens interpel·la a pensar-nos no només des d'un _estar-en_ sinó des d'un _estar-amb_. A quin tipus de responsabilitats ens enfronta la feina i/o experimentació amb biomaterials? Què significa responsabilitat en el context contemporani? Segueix estant la responsabilitat lligada a un marc deontològic? És possible pensar una responsabilitat no basada en el deure? Com operar amb protocols que ficcionen una mena de realitat immutable? És possible seguir sostenint discursos feministes i cosificant a altres entitats per al nostre benefici? Com sostenim les nostres contradiccions? Com operem des d'elles? Es pot reformular una ètica mínima amb pressupostos no antropocèntrics? Què fem i què no fem en un espai compartit d'experimentació? Aquestes i més qüestions són les que es van proposar abordar en les sessions obertes d'investigació. Aquestes sessions van ser pensades com un lloc de trobada per compartir preguntes, debats i propostes per elaborar un protocol obert. Es va indagar sobre els reptes que suposa un espai com el wetlab i posant al centre del debat una qüestió tan simple com complexa: tot s'hi val en potència, però i en acte?

- Escrituras fronterizas. Manual práctico para investigadoras desadaptadas de Lucía Egaña Rojas

Aquesta recerca explora les possibilitats metodològiques en el terreny de la producció cultural i creativa així com en la recerca militant, basant-se en la contaminació de disciplines i pràctiques. Es busca “sistematitzar” (la paraula és incòmoda i imprecisa) metodologies, procediments i escriptures que no compten amb legitimitat o reconeixement i no formen part de les ciències tradicionals (dures o socials). Però no es tracta de donar una dimensió científica a aquests sabers, sinó més aviat a indagar en les particularitats i aportacions d'aquestes pràctiques actives, il·legítimes per a l'acadèmia, en constant desconfiança i desafiant al Coneixement amb majúscules, el definit com a veritat excoent de qualsevol altre saber. Aquestes metodologies “altres”, subnormals, són indispensables per a desestabilitzar les jerarquies disciplinàries i per a permetre l'entrada de coneixements nous i improbables en les esferes del saber (oficial o no).

La recerca busca generar una caixa d'eines dotada d'un instrumental crític que pugui servir a altres artistes i investigadores en el seu treball i activisme. Es planteja com un exercici de des-sistematització dels excedents produïts per les pràctiques creatives i els desbordaments de les metodologies científiques, per a contaminar i descentrar les revisions de parells, els índexs d'impacte i les normes de referència. Aquesta cerca està travessada per l'emergència d'experiències en el terreny híbrid de l'artístic i de la crítica feminista, per constatacions situades i en primera persona on la necessitat d'eines, pràctiques, documents, discursos, referències i bibliografies es converteixen en xarxes de col·laboració, tàctiques de supervivència, i erotismes de l'afecte.

Per dur a terme la part de recerca a Hangar, Lucía Egaña Rojas ha comptat amb la participació de les següents investigadores, entre d'altres: Jelen Jeleton, María Ptqk, Val Flores i Jara Rocha.

Aquest projecte ha comptat amb el suport de la Beca de recerca artística Fundació Banc Sabadell – Hangar.

a.3.4. Experimentació sonora

- On The Fly

Durant 2019, Hangar ha treballat juntament amb el col·lectiu resident Toplap en el desenvolupament d'una proposta de sol·licitud per la convocatòria anual del programa Europa Creativa. El projecte, liderat i dirigit per Toplap des d'Hangar, s'anomena On The Fly i involucra a altres tres organitzacions europees que treballen en l'àmbit del Live Coding.

Proposta dirigida i coordinada per: Hangar

Partners internacionals: Kapelica (Ljubljana, Eslovènia), Zkm Center for Art and Media (Karlsruhe, Alemanya) i Creative Coding Utrecht (Utrecht, Països Baixos)

a.3.5. Producció cultural

- Iterations

Iterations és un projecte europeu compromès amb el futur de la col·laboració artística en contextos digitals en xarxa. Artistes i professionals multidisciplinàries es reuneixen per crear treballs especulatiu que alimenten la imaginació de les possibles formes de col·laboració artística.

A través d'una sèrie de residències pràctiques i exposicions discursives, Iterations ofereix

situacions en què les artistes experimenten col·lectivament noves formes de treball artístic que generen espais per a la col·lectivitat i la col·laboració.

El projecte s'estructura al voltant del model conceptual d' "iteració". Inspirat en les formes recursives de col·laboració tal com existeixen en el desenvolupament de programari de codi obert, el projecte Iterations aplica la repetició i la circularitat de metodologies artístiques, en què el resultat d'una activitat s'utilitza com a punt de partida per a la següent.

Iterations investiga els processos i les motivacions que mouen a les artistes a explorar models de cooperació i eines digitals obertes. Les iteracions s'estenen en els camps relacionats amb l'art a l'abordar els aspectes estètics, ètics i legals de l'autoria múltiple, l'economia basada en els béns comuns, i els potencials polítics i socials que s'obren al voltant d'allò artístic. Tot seguint la filosofia del codi obert, Iterations estableix interessos comuns per a totes les activitats.

Durant 2019 ha tingut lloc la tercera i la quarta residència del projecte a Esc (Graz, Àustria) i Contant (Brussel·les, Bèlgica) respectivament i s'ha començat a treballar en la publicació del projecte que veurà la llum en el 2020.

- Iterant Actions de Luce Choules

Itinerant Actions és un projecte de recerca que explora tant el diàleg crític entre l'art i la geografia a través del treball de camp com les geografies de la pràctica artística en el paisatge per a desenvolupar nous models de recerca en la pràctica peripatètica, en el treball itinerant, en els llocs fronterers i les bases de dades.

El treball de camp en la pràctica artística és una nova i interessant línia de recerca, ja que el pensament preliminar i el fer sovint no estan documentats o s'eliminen del treball final de l'artista. Aquest projecte se centra en com els artistes entren en relació amb diferents contextos: situacions itinerants, estratègies performatives, experiències encarnades i ubicacions geogràfiques.

Aquest projecte s'estén a diversos programes de recerca desenvolupats en el passat basats en el treball de camp: estudis geològics i fisiològics performats en entorns remots o extrems, mapatges de mecanismes turístics en àrees ecològicament sensibles i observacions de la precària existència de vida en els detritus dels carrers de la ciutat.

Itinerant Actions s'ha desenvolupat en el marc del programa de recerca comissarial Encura i ha comptat amb la col·laboració de Paula Bruna i David Ortiz Juan (artistes residents en Hangar), Rosa Cerarols (geògrafa cultural, Universitat Pompeu Fabra), CACiS El Forn de la Calç (espai de residències a Montserrat, Barcelona) i AADK Espanya (espai de residències a Blanca, Múrcia).

Al final de la seva estada a Hangar, Luce Choules va realitzar un taller i una presentació en el marc del programa Paratext en la qual hi van participar també Patricia Dauder (artista), Paula Bruna (artista resident), David Ortiz (artista resident) i Lala Thorpe (artista i docent).

Aquest projecte ha comptat amb el suport del Ministerio de Educación Cultura y Deporte i la col·laboració de la Fundació Banc Sabadell.

- Exposició dels processos de recerca dels artistes residents al Kunstraum Lakeside

L'any 2018 Hangar va iniciar una col·laboració amb el Kunstraum Lakeside de Klagenfurt, Àustria, que ha culminat aquest **2019** amb una exposició col·lectiva comisariada per Franz Thalmair dedicada al concepte de "procés". La mostra es va inaugurar sota el títol Notes On Landscape el 19 de novembre amb els treballs dels i les artistes en residència Paula Bruna, Mercedes Mangrané, Francisco Navarrete Sitja i David Ortiz Juan.

L'exposició Notes on Landscape presenta a quatre artistes que no només veuen la idea comuna del "paisatge" i les visions imaginàries vinculades a ell com quelcom donat, sinó

com la base de camps d'acció que necessiten una redefinició constant. Basada en un procés artístic que té el potencial d'emancipar-se de l'obra d'art i convertir-se en una forma independent, l'exposició se centra en diversos cursos de desenvolupament, fases, carreres, desplegaments i mètodes. En aquest camp de tensió, Paula Bruna Pérez negocia qüestions de sostenibilitat ecològica a El plantoceno, vinculant les seves preguntes a la dissolució de les fronteres entre humans i plantes, així com entre cultura i natura. En Sublimació inversa, Mercedes Mangrané Mora retrata el paisatge com un procés d'interioritat que paradoxalment troba la seva expressió en les superfícies i qualitats materials de les seves pintures. Francisco Navarrete Sitja examina l'interès polític i estratègic de certs territoris en L'aigua és com el cos, el cos és com l'alga, l'alga és com el viatge observant el desplaçament de comunitats informals prop de Barcelona. Igualment polític, però en un pla més abstracte, David Ortiz Joan aborda el record dels esdeveniments històrics en Un paisatge en el qual habitar. El projecte investiga el paper que juga en la memòria la figura del "fantasma" i com s'expressa en representacions del paisatge físic i mental.

- Co- ADAR

Durant el 2018 i el 2019 Hangar ha treballat conjuntament amb el Grau en Arts de la Universitat Oberta de Catalunya i altres escoles d'art superiors i residències artístiques de Dinamarca i Polònia en l'elaboració d'una proposta per presentar a la convocatòria del programa europeu Erasmus + amb l'objectiu principal de promoure la col·laboració entre l'àmbit professional i acadèmic en el camp de les arts i el disseny. Malauradament, la UOC es va veure forçada a deixar el lideratge i la seva implicació en el disseny del projecte pel que la resta de socis van decidir aturar el desenvolupament de la proposta però continuar en contacte per futures col·laboracions.

Els partners europeus amb qui s'ha treballat la proposta han estat: Aabkc, Jutland Academy i Aarhus University (Aarhus, Dinamarca) i AIR Wro (Wroclaw, Polònia).

a.3.6. Robòtica

Des del compromís amb el maquinari i programari lliure i obert, aquesta línia de recerca explora les possibilitats d'eines com Arduino, Pure Data, o Processing per al desenvolupament de l'electrònica interna, la programació i la construcció de prototips a partir de les diverses propostes que arriben al Laboratori d'Interactius.

Durant 2019, s'ha obert la tercera convocatòria per assignar tres beques destinades a artistes, investigadors i desenvolupadors en l'àmbit de la tecnologia en codi obert per realitzar una residència d'investigació, desenvolupament i/o producció de tres mesos de durada en el laboratori d'interacció d'Hangar. El artistes seleccionats han estat Verónica Tran, Diego Paonessa i Brisa Muñoz. Les seves residències al laboratori han tingut lloc al llarg de l'últim trimestre de 2019.

Per més informació sobre els projectes seleccionats, veure l'apartat *a.3. Projectes desenvolupats el 2019*

b) Suport a la creació

b.1. Artistes residents

Pel que fa al recolzament dels processos de creació, Hangar disposa de 14 tallers per a la creació (quatre d'ells compartibles) que s'ofereixen a artistes que necessiten desenvolupar un projecte o un encàrrec específic, a artistes en vies de professionalització, o a artistes que s'instal·len temporalment a Barcelona.

Les residències estan vinculades a un procés de professionalització en què l'artista entra en contacte amb els agents artístics de la ciutat com són els galeristes, comissaris o crítics d'art mitjançant trobades i xerrades en els espais de tallers. Així mateix els artistes residents

proposen activitats temàtiques com les sessions polivalents dedicades a la performance, al vídeo, la música o la instal·lació.

Hangar com a centre de producció multidisciplinar acull una gran diversitat de propostes i artistes, en aquest sentit, la pintura, el dibuix, la fotografia, l'escultura o les instal·lacions i el treball en sò són alguns dels mitjans que utilitzen els artistes residents a Hangar i els que estan més vinculats al centre i, concretament, a l'ús d'un espai.

Per a les seves residències, Hangar fa una convocatòria de sol·licituds 2 o 3 cops a l'any. Els dossiers són seleccionats per la Comissió de Programes d'Hangar (formada per 4 experts d'art contemporani escollits pel patronat de la fundació AAVC, el staff del centre la PAAC i els artistes residents), segons els espais disponibles.

Els artistes residents poden fer ús dels següents serveis d'Hangar de forma gratuïta: autoedició de vídeo i ús del plató i la sala polivalent, així com tenen accés lliure segons disponibilitat, a tot el material tècnic de producció audiovisual i al suport de tot el seu equip tècnic en horari laboral.

Hangar també col·labora amb altres agents, entitats i espais per a poder dur a terme presentacions mensuals dels treballs dels artistes residents dins del programa de visibilització PARATEXT i una vegada a l'any participa en el TOP - Tallers Oberts Poble Nou. Durant el TOP els artistes residents d'Hangar obren els seus tallers a la comunitat artística i al públic en general, al mateix temps que presenten treballs especialment produïts per a aquest esdeveniment. Tanmateix una jornada anual gestionada pels propis artistes anomenada SESSIONS POLIVALENTS conjuga pràctiques del territori amb el treball dels residents. Hangar facilita als artistes ubicats als tallers el contacte amb l'entorn professional de les arts visuals a Catalunya i amb tota la seva xarxa internacional.

Les modalitats de residència son:

1. Estadades llargues, els artistes poden disposar de l'espai de taller fins a un màxim de 2 anys.
2. Estadades curtes, per a la realització de projectes puntuals en els tallers, de durada màxima de 3 mesos.
3. Estadades a la residència d'Hangar, els artistes disposen d'allotjament i espai de treball d'un a 3 mesos.
4. Residències a la cabana en el marc d'escriptura silvestre, se selecciona un projecte d'escriptura anual fruit dels resultats de una convocatòria específica junt amb el centre de producció "La Escocesa".
5. Residències de producció, ofereixen un espai de treball, les infraestructures i els serveis d'Hangar a artistes que estan treballant en la producció d'un projecte concret per un temps determinat. Aquestes s'ofereixen com un servei més del centre i per tant no passen per Comissió de Programes.

A més a més, Hangar compta amb un programa d'internacionalització que té dues modalitats diferents.

6. Beques d'intercanvi d'un a tres mesos, els artistes disposen d'allotjament i espai de treball.
7. Beques institucionals, són residències subvencionades per galeries, fundacions, ambaixades i/o ajuntaments estrangers. Els artistes disposen d'allotjament i espai de treball d'un a 3 mesos amb accés als serveis d'Hangar amb un 20% de descompte en les tarifes.

(Per a informació detallada del programa d'internacionalització veure l'apartat 5. Internacionalització d'aquesta memòria.)

Dades 2019

Nombre d'artistes en residència: 48, dels quals:

Estada llarga: 23

Estada curta: 4

Estades a la residència d'Hangar: 4

Residències a la cabana de fusta: 2

Beques de producció: 3

Beques d'intercanvi: 5

Beques institucionals: 7

Valoració 2019

Aquest any s'ha obert una convocatòria de sol·licitud de taller, per a estades llargues de fins a 2 anys i d'estades curtes d'un a 3 mesos. Les estades curtes normalment tenen lloc els 3 primers mesos de l'any, la convocatòria està subjecte a la disponibilitat d'espais en l'interval de l'entrada per tallers de llarga durada i residències o beques internacionals. No obstant, sempre hi ha una reserva fixa de 3 tallers per les residències i beques internacionals.

El maig del 2019 van entrar els 7 artistes de llarga durada nous que treballaran al centre durant els propers dos anys, sumats als que i van accedir al maig del 2018 finalitzem l'any amb 16 artistes de llarga durada treballant als tallers.

Durant l'any 2019 s'han rebut un total de 47 sol·licituds de lloguer de tallers per a estades llargues i 17 per estades curtes.

Enguany l'ocupació ha estat del 90%, Això es degut a la necessitat de poder tenir un taller disponible per a residències fruit de beques de producció o internacionals que no es va poder calendaritzar a principis d'any. Aquest darrer any l'espai d'antigues oficines segueix destinat exclusivament a un projecte en conveni; HAMACA, i tres col·lectius residents. Imvtec, Toplap i TMTMTM.

En quant a la Comissió de Programes, aquest any hem seguit treballant amb l'equip format per Pep Dardanyà (artista), Irina Mutt (comissari, crític), Juan Canela (comissari, crític), Giuliana Racco (artista) i Lluís Nacenta (director d'Hangar). Per tal d'agilitzar les comissions per l'augment de convocatòries la majoria d'aquestes s'han fet on-line quan el nombre de sol·licituds es baix. Això facilita el calendari dels membres de la comissió però també economitza el procés. També s'ha escullit a la nova comissió que s'incorporarà a partir del gener del 2020.

Giuliana Racco seguirà a la comissió de seguiment junt amb Lucía Egaña, Alexandra Laudo i Caterina Almirall, Giuliana ex-resident del centre i artista amb una llarga carrera i capacitat per entendre necessitats dels i les artistes així com una forta coneixença d'Hangar.

Durant el 2019 han continuat les reunions setmanals amb els residents per discutir propostes així com iniciatives comunes amb part de l'equip tècnic d'Hangar. Aquestes trobades reforcen els vincles amb l'equip de gestió i el projecte d'Hangar en general, així com faciliten la comunicació entre els propis artistes i les trobades amb els agents culturals que els visiten a les trobades informals "Cafè amb...", que enguany s'han rebaixat fins a una mitjana de una trimestral i que al 2020 ja no seguirem fent, en el seu lloc proposarem nous programes per

creuar coneixement entre els diferents agents del context.

També aquest any hem seguit amb la activitat periòdica amb els artistes residents d'Hangar, Paratext, una sèrie de presentacions que es programen mensualment on els artistes mostren el treball que estan realitzant tant pels company residents com pel públic en general, doncs les sessions són obertes a tothom. Tots els artistes en residència sigui quina sigui la modalitat, presenten la seva feina durant la seva estada. També aquest any s'ha donat continuïtat a la publicació que recull totes les presentacions del Paratext en una edició ja publicada al octubre Paratext vol.3, que recull totes les presentacions realitzades entre maig de 2017 i maig de 2018. La publicació serà realitzada amb el suport principal de la Fundació Banc Sabadell, i la col·laboració d'altres institucions amb qui treballem en els programes de residència d'artistes.

(Per més informació sobre aquestes activitats de comunicació i difusió com Cafè amb, Tallers Oberts Poblenou o Paratext, veure apartat específic 4. Difusió d'aquesta memòria)

Per últim, aquest any s'ha obert altre cop el programa Encura. El programa té l'objectiu de convidar a comissaris establerts fora de Catalunya a desenvolupar un projecte de recerca a Hangar amb la participació d'altres agents estatals. D'entre més de 40 aplicacions es van seleccionar dos projectes finals un com a guanyador i un altre com a substitució. Durant els mesos de gener a març de 2018 es va acollir a la guanyadora d'aquesta edició Luce Choules. Aquest programa compta amb l'ajut específic del Ministerio de Educación, Cultura y Deportes. (Per a més informació d'aquest programa, veure la secció 1.a. La recerca artística i la recerca interdisciplinària d'aquesta memòria)

b.1.1. Estades llargues

Les estades llargues en els tallers d'Hangar són fins a 2 anys.

Lucía Egaña Rojas gener 2017 / maig 2019

Rubén Patiño febrer 2017 / maig 2019

Francisco Navarrete Sitja abril 2017 / maig 2019

Mercedes Mangrané maig 2017 / maig 2019

Lara Fluxà maig 2017 / maig 2019

¥€\$Si PERSE maig 2018 / maig 2020

Paula Bruna maig 2018 / maig 2020

Sol Prado maig 2018 / setembre 2019

Julia Gorostidi maig 2018 / maig 2020

Alba Mayol Curci maig 2018 / maig 2020

David Ortiz Juan maig 2018 / maig 2020

Michael Lawton maig 2018 / maig 2020

Jan Monclús maig 2018 / maig 2020

Helena Vinent maig 2018 / maig 2020

Rosa Llop maig 2019 / maig 2021

Julia Varela maig 2019 / maig 2021

Anna Irina Russell maig 2019 / maig 2021

Aldo Urbano maig 2019 / maig 2021

III maig 2019 / maig 2021

Agustín Ortiz Herrera maig 2019 / maig 2021

Eulàlia Garcia Valls maig 2019 / maig 2021

b.1.2. Estades Curtes

Les estades curtes son fins a 3 mesos de duració

Laura Arensburg febrer / març 2019
Maija Anniki Savolainen febrer 2019
Bartomeu Sastre febrer / març 2019
Consol Llupià març / maig 2019

b.1.3. Estades a la residència d'Hangar

Les estades a la residència son de fins a 4 mesos de duració

Julia Spínola maig / agost 2019
Paloma Schnitzer novembre / desembre 2019
Giulia Deval novembre / desembre 2019
Erick Alejandro Hernández novembre / desembre 2019

b.1.4. Residències a la cabana de fusta “Escriptura Silvestre”

La Niña Postrauman gener 2018 / juliol 2019
Lara Martínez juliol 2019 – desembre 2020

b.2. Residències al laboratori d'interacció

En 2019, Hangar va obrir convocatòria per assignar tres beques destinades a artistes, investigadores i desenvolupadores en l'àmbit de la tecnologia en codi obert per a realitzar una residència d'investigació, desenvolupament i/o producció de tres mesos de durada en el seu Laboratori d'interacció. Hangar va posar a disposició de la persona beneficiària: Honoraris: 1500 € bruts.

- Una bossa de producció de fins a 2000 € bruts.
- Espai de treball en el Laboratori d'interacció d'Hangar.
- Suport tècnic per al desenvolupament i producció del projecte.
- La xarxa de col·laboradors d'Hangar.

Artistes residents 2019 al laboratori d'interacció:

Brisa MP. Beca Residència Lab d'Interacció agost - octubre 2019. Brisa MP ha desenvolupat diverses investigacions entorn al moviment, a partir de l'encreuament entre cos-tecnologia com a espai d'investigació de noves interaccions i gestualitats específiques des de la interacció humana-dispositius tecnològics. Destaca els processos de creació artística desvetllant els procediments tècnics i la col·laboració. Fabrica les seves pròpies eines i dispositius, donant especial importància a l'artesanía, el reciclatge, les comunitats de programari-maquinari lliure en les quals recolza el seu treball dels últims anys.

Veronica Tran. Beca Residència Lab d'Interacció agost - octubre 2019- Dissenyadora i investigadora amb formació en disseny visual i interactiu. Veronica desenvolupa la seva pràctica d'investigació i disseny d'interacció a través del lent de la construcció del món visual, la interacció home-màquina, la teoria dels arxius i l'alfabetització digital.

Diego Paonessa. Beca Residència Lab d'Interacció octubre - diciembre 2019. Centre seus projectes en la investigació de les relacions existents entre producció tècnica i producció artística. Combina aquesta activitat amb projectes de disseny especialitzats en interacció i creació d'interfícies. El seu treball es desenvolupa dins un context caracteritzat per l'ocupació d'eines i procediments que es comprenen com un exercici pas a pas. La tècnica es manifesta formalment com a pràctica i com a tema de l'obra. Prenent com a punt de partida aquesta idea seva proposta estableix dues línies de treball: els procediments, processos i mecanismes de

producció; i la configuració social del tecnològic, intervenció i ús d'eines i/o aplicacions en relació al llenguatge.

b.3. Col·lectius residents

Hangar acull projectes artístics i culturals en residència. Els projectes residents, a canvi de l'estada a Hangar, ofereixen serveis d'assessoria gratuïta en les seves especialitats als artistes que visiten el centre. Aquestes assessories solen tenir lloc dins del marc dels Dijous Oberts.

En maig de 2018 es va resoldre una nova convocatòria a causa de la finalització del conveni firmat de dos anys que es va signar, on es van escollir: TMTMTM, Toplap, BeAnotherLab, IMVEC/Voizes.

Els col·lectius residents a Hangar són projectes que, a més d'atendre als propis objectius, són capaços de generar una simbiosi conceptual i pràctica amb el centre i els seus usuaris. El seu àmbit de treball té a veure amb la recerca teòrica o pràctica, i l'experimentació i desenvolupament d'eines obertes i d'accés lliure que facilitin la tasca creativa, tecnològiques o no.

Entre els seus objectius ha de figurar una atenció específica a la pròpia comunitat i a la distribució del coneixement que es genera, tot sent d'aquesta manera projectes que generen possibilitats per als altres.

Però el valor fonamental de la seva presència a Hangar i de la seva relació amb el centre, és el seu retorn en relació a la comunitat que envolta el centre. Així, és condició indispensable que la tasca del col·lectiu vingui a millorar el propi projecte d' Hangar afegint "alguna cosa" que reforci els seus objectius. A més, el projecte ha de treballar mà a mà amb els artistes ja siguin artistes emergents o consolidats formant i/o generant eines que els ajudin en el seu treball. Han de tenir, doncs, voluntat de servei i reforç a la comunitat artística i de base, treballant amb dinàmiques realistes i èticament acceptables des d'un punt de vista cultural, social i econòmic.

Els projectes residents han de poder sostenir la pròpia activitat, i per tant, prioritàriament, han de ser projectes sense afany de lucre. Si no ho fossin, la seva activitat econòmica ha de ser revisada per Hangar de forma que es pugui valorar la contribució dels residents en el moment en que els ingressos o el projecte comencin a generar dinàmiques de dispersió de l'atenció al béns comuns.

En resum, el concepte de comunitat i d'allò comú es un dels eixos sobre el que giren els projectes residents, per tant, han de ser capaços de trobar ressò entre la comunitat o de generar-ne una de nova. L'altre eix és el de la generació i transferència de coneixement, tot facilitant l'accés d'artistes i altres usuaris al mateix temps que generant comunitats d'aprenentatge.

Els projectes residents aporten a Hangar:

- activitats, coneixement teòric i pràctic mitjançant la creació de comunitats d'aprenentatge, i continguts entorn la seva especialització.
- metodologies de treball basades en la transdisciplinarietat i que incorporen altres àmbits no

directament relacionats amb el context de les arts visuals més estrictes.

- aporta recerca, creació i pràctiques crítiques al voltant de les eines de producció.

b.3.1. BeAnotherLab

BeAnotherLab és un col·lectiu artístic i grup d'investigació interdisciplinar fundat a Barcelona el 2012.

És el col·lectiu desenvolupador del projecte La Màquina de Ser Un altre (TMBA). Aquesta eina multisensorial Creative Commons, està dissenyada per promoure la tolerància i el respecte mutu a través d'intervencions en realitat virtual (VR). Mitjançant la combinació de realitat virtual, les ciències cognitives i d'art performàtic, el sistema TMBA ofereix als usuaris la possibilitat de veure's a si mateixos en un cos diferent mentre ofereix la possibilitat de moviment, interacció amb l'espai i la narrativa així com la possibilitat de rebre retroalimentació tàctil realista.

El grup es dedica a la compressió, la comunicació i l'ampliació d'experiències subjectives; tot centrant el seu treball en la investigació de la relació entre la identitat i l'empatia des d'una perspectiva embodied / "encarnada" i al desenvolupament d'aplicacions innovadores en l'art, la investigació científica, projectes socials, de la salut i l'educació, i posant un fort èmfasi en l'impacte i innovació social a la vida de les persones. El seu treball es basa en un model distribuït d'acció-investigació i de disseny col·laboratiu de metodologies. El col·lectiu porta a terme col·laboracions en múltiples països, disciplines i institucions.

El grup treballa en la intersecció entre l'art, la ciència i la tecnologia, tot qüestionant les jerarquies entre aquestes diferents formes de coneixement. BeAnotherLab està compromès amb la invenció de nous models de col·laboració i sostenibilitat, i no es basa en els individus, sinó més aviat en la idea de compartir identitats i les comunitats en expansió.

BeAnotherLab és projecte resident a Hangar des de 2016.

b.3.2. TopLap

TOPLAP Barcelona és un col·lectiu que practica i promou el *live coding* com a tècnica de creació sonora i visual, generant una apropiació tecnològica a través de l'ús i desenvolupament de programari lliure i obert enfocat a generar relacions i discursos propis.

TOPLAP Barcelona és un espai de trobada per a la comunitat de *livecoders* en la qual investigar, tocar en directe i desenvolupar projectes al voltant del *live coding*.

Les activitats organitzades pel col·lectiu són: tallers, xerrades, sessions mensuals de *live coding form scratch*, reunions periòdiques amb la comunitat d'investigació, així com algoraves. Proporciona també assessoria en projectes que utilitzin codi en temps real com a element en les arts, les humanitats digitals i les ciències.

Per a TOPLAP el *live coding* és una forma d'art escènica i una tècnica de creativitat centrada en l'escriptura en temps real de codi font i l'ús de programació interactiva, és una nova direcció en música electrònica, és improvisar i formalitzar en públic. Els *live coders* exposen

i modifiquen en temps real el programari generant música i / o imatges, mentre la manipulació del codi es projecta per permetre veure procés. El live coding funciona en tots els gèneres musicals, i pels elements que el componen -art, ciència i tecnologia- configura també un discurs social i polític.

b.3.3. TMTMTM

The machine that makes the machine (TMTMTM) és un projecte col·lectiu de producció, recerca i experimentació tecnològica. Participa en el desenvolupament de projectes que utilitzen la fabricació digital o les tecnologies de la informació en la seva producció. engega activitats de formació i de nosada en comú de coneixements i organitza trobades i activitats entorn de processos de producció tecnològica des d'una perspectiva crítica i transdisciplinària. Com a col·lectiu resident d'Hangar, assessora i col·labora en la producció de projectes artístics, atenent les necessitats del context en el qual opera.

b.3.4. Voizes/IMVEC

L'Institut de Monitorización y Vigilancia de Espacios Contaminados és una institució ciutadana oberta, pel disseny de prototips i la recerca i formació ECOforense orientada a la generació d'eines per a l'adaptació humana (en zones urbanes o rurals), als processos de contaminació relacionats amb la gestió de residus urbans en abocadors, la indústria pesada o la mineria.

Com a espècie, i gràcies a l'impacte ja irremeiable que hem generat de forma global al planeta, ens enfrontem al repte d'adaptar-nos per sobreviure en una nova gamma d'espais urbans i naturals contaminats i potencialment nocius per a la nostra salut.

L'equip del IMVEC, pretén a través dels seus dos pilars principals, dissenyar i fer reals eines i estratègies de treball útils, que serveixin a les societats del futur, per enfrontar-se a aquests espais hostils amb les majors possibilitats d'èxit possibles.

Imvec / Voizes és projecte resident a Hangar des de 2017.

b.4. Projectes col·laboradors

D'entre els col·lectius residents d'Hangar hi ha tres casos clarament diferenciats de la resta: Hamaca, Befaco i Orquestra del Caos. La diferència rau en què aquests projectes tenen una vinculació amb Hangar molt més llarga que els dos anys assignats a un col·lectiu resident, i, per això mateix, una involucració en l'estructura d'Hangar més profunda. El 2018, la direcció valora, en diàleg amb el patronat, que l'estatus d'aquests tres projectes com a Col·lectius Residents és una mica forçat, i que no s'ajusta a la realitat de la seva relació amb Hangar. Per això es pren la decisió de considerar-los, d'ara endavant, com a tres Projectes Col·laboradors d'Hangar, cadascú d'ells amb un conveni específic que regula la seva relació amb Hangar. A diferència dels Col·lectius Residents, la presència dels Projectes Col·laboradors a Hangar no està limitada en el temps

b.4.1. Hamaca

HAMACA, és l'única distribuïdora especialitzada a preservar i distribuir vídeo art en l'Estat Espanyol. D'aquesta manera HAMACA constitueix un element central en la professionalització de les pràctiques videoartístiques contemporànies i és un dels principals canals econòmics per a gran part dels artistes que representa. HAMACA contribueix a vertebrar i construir un sector econòmic entorn de les pràctiques videoartístiques i de cinema

experimental, apropant galeries, museus, festivals, fires i artistes.

D'igual manera des de l'any 2007, ha estat particip d'una trama àmplia en la qual han participat un gran nombre d'especialistes en el camp de les arts plàstiques i audiovisuals experimentals, provinents principalment de Catalunya, de l'Estat Espanyol i d'altres llocs d'Europa.

Hamaca és projecte col·laborador a Hangar des de 2006.

b.4.2. Befaco

Befaco és una plataforma de filosofia *copyleft* que ha estat creada per donar suport als músics electrònics que desitgin fabricar les seves pròpies eines. És un col·lectiu centrat en l'experimentació sonora i la difusió de la cultura “fes-ho tu mateix” aplicada a les tecnologies musicals i més concretament, a la construcció de sintetitzadors analògics. Busca recuperar les tècniques musicals dels pioners de la música electrònica per donar-los un nou ús des d'una visió actual. Aquesta centrada en la recuperació i en la reinterpretació de les màquines en les quals s'inspiren els moderns llenguatges de programació visual com Pure data o Max msp.

Befaco és projecte col·laborador a Hangar des de 2012.

b.4.3. Orquestra del Caos

Integrat per artistes sonors, investigadors i industrials, l'Orquestra del Caos/Grup de Recerca Multifocal - GRM va començar a finals de 2013. El grup s'ha reunit amb periodicitat mensual al voltant dels altaveus de l'Orquestra del Caos instal·lats a la sala Ricson d'Hangar i des de 2014 participa en la programació dels Dijous Oberts amb una instal·lació de sistema d'àudio espacialitzat de so professional obert a tot artista sonor que vulgui experimentar amb una infraestructura tècnica a la qual no és fàcil tenir accés.

Les sessions tenen lloc els dimecres precedents als Dijous Oberts on l'Orquestra del Caos hi participa: 10 sessions, una mensual, de gener a juliol i d'octubre a desembre.

El Grup de Recerca Multifocal és projecte col·laborador a Hangar des de 2013.

2. LÍNIA DE SERVEIS DE PRODUCCIÓ

Hangar és un dels centres amb més recorregut en el context de la producció artística a Espanya, i és reconegut per la seva interdisciplinarietat, mitjançant la qual acull els processos productius de les arts analògiques i les digitals.

Hangar estructura els seus serveis de suport a la producció artística de forma modular, proactiva i reactiva:

- Modular, perquè ha de ser capaç d'oferir un servei especialitzat per a cada necessitat dels projectes.
- Proactiva, reforçant i millorant la qualitat dels serveis existents, dels seus tècnics, dels seus

espais i materials.

- Reactiva, en tant que ha de ser capaç de servir a les noves pràctiques artístiques tenint cura de les vies de connexió amb les pràctiques culturals contemporànies mitjançant el permanent contacte amb creadors i productors culturals.

Aquests serveis tenen l'objectiu de:

- Fomentar l'excel·lència en tot el procés de la producció artística feta a Hangar.
- Respondre a les necessitats més emergents de la pràctica artística i cultural, per la qual cosa és un espai que es declara obert a totes les pràctiques i formes de la producció cultural contemporània.
- Adaptar els seus serveis a la producció a l'evolució de cada una de les pràctiques artístiques.

a) Serveis de suport a la producció artística contemporània: els laboratoris d'Hangar

Hangar ofereix serveis de suport especialitzats per a la producció artística, organitzats en els laboratoris; infraestructures per a la producció sense suport tècnic; i equipament i material per a la producció.

Hangar compta amb quatre laboratoris propis al servei dels artistes: el laboratori de producció, el d'imatge digital, el d'interacció i el de fusteria i construcció. També compta amb un laboratori sonor i fins mitjans de 2017, amb un laboratori de fabricació digital gestionats des dels projectes residents Befaco i Ilaro.org (per a més informació veure apartat 1.b.b.3. *Projectes residents* d'aquesta memòria).

Aquests laboratoris concentren els serveis d'assistència tècnica i de desenvolupament tecnològic pels artistes i creadors que arriben al centre, i són un servei fonamental per a les produccions dels artistes residents.

a.1. Laboratori de producció

Aquest node de caire transversal té com a objecte final de la seva activitat facilitar la millor realització possible dels projectes de creació que arriben al centre i també assegurar la seva finalització amb màxima exigència tècnica i conceptual. Dins d'aquest node s'inscriuen tant l'assistència a la producció de projectes artístics com l'assessorament als artistes i el desenvolupament de projectes artístics amb noves tecnologies.

L'oferta de serveis del laboratori de producció d'Hangar és tant modular com la seva demanda i per tant, aquests serveis es van adaptant segons les necessitats dels artistes i els seus projectes.

Els serveis del laboratori de producció inclouen:

- Assessorament en la pre-producció i producció artística: models de pressupost, optimització de pressupostos, models de projecte, consultes puntuals, consultes de viabilitat.
- Producció integral de projectes: informes de viabilitat, pressupostos, coordinació de la producció, etc.
- Configuració d'equips de producció.

- Assistència personalitzada a la producció amb dedicació continuada als projectes que precisen d'acompanyament especialitzat.
- Detecció entre les xarxes existents, d'altres possibilitats de dirigir els projectes en favor de la seva òptima realització, això és, assessorar els projectes i les persones en la recerca del productor més adequat.
- Assessorar i assistir la planificació i la viabilitat econòmica dels projectes.

A més a més, el laboratori de producció d'Hangar també coordina les produccions organitzades pel propi centre dins i fora de les seves instal·lacions.

Des de 2016, des del laboratori de producció i mitjançant una convocatòria pública, Hangar ha posat a l'abast dels artistes un pressupost, l'espai i les condicions tècniques adients per a la producció d'una obra en procés per contribuir a la seva difusió en un entorn professional.

Prestacions i dotació de la convocatòria de producció:

- Dotació econòmica de 2000€ pel desenvolupament del projecte escollit.
- Equips tècnics d'Hangar (càmeres, llums, àudio, estacions d'edició de vídeo), i ús d'espais per un valor global de 600€.
- Assessorament tècnic a la producció.

Valoració 2019

· Produccions integrals i co-produccions

Els usuaris han estat al llarg del 2019 bastant diversos, tant artistes residents a Hangar (artistes d'estada llarga, artistes en residència curta i artistes en residència internacional) com artistes que han estat residents antigament a Hangar. També hem tingut com usuaris a artistes externs que coneixen el departament de producció i demanen el suport d'aquest per produir les seves peces. Les peces i projectes produïts en un 40% han estat en el marc de programes del centre amb finançament derivat de subvencions i ajuts específics, un 20% han estat coberts per recursos dels creadors provinents de beques o premis i el 40% restant per recursos dels creadors provinents de capital privat (recursos propis dels artistes i esponsors).

És important remarcar que tots els artistes residents disposen d'un banc d'hores gratuïtes al taller de construcció, que varien depenent de la seva estada al centre. També és convenient recalcar que des de fa 2 anys és fa un taller anual d'iniciació al bricolatge artístic que és molt profitós pels artistes residents (tot i que el taller és obert a tothom), ja que d'aquesta manera entenen molt millor el procés de producció i desenvolupament d'un projecte.

Els usuaris han requerit sobretot serveis d'elaboració i optimització de pressupostos a l'igual que assessories professionals pel desenvolupament de les seves obres. El treball de seguiment continuat i la producció en estadis, ha seguit sent tendència en alça, però també cal destacar la diversitat dels projectes que obliguen a l'àrea de producció a estar constantment actualitzant-se.

Durant aquest any hem tingut més encàrrecs de muntatge d'exposicions per institucions

d'àmbit cultural i produccions d'esdeveniments i jornades de treball, i alguns d'aquests últims s'han realitzat dins de les infraestructures del centre. Els artistes residents s'han convertit en els usuaris habituals dels serveis de producció degut a la seva nombrosa participació, tant a exposicions a Barcelona com a fora del territori.

S'ha de destacar l'alça de demanda de produccions fora de l'àmbit pròpiament artístic, tot entrant en l'escena dels esdeveniment culturals i/ o publicitaris.

· **Assessories**

La majoria d'assessories han estat a artistes residents i provinents de beques d'intercanvi d'Hangar.

· **Conclusions**

L'àrea de producció ha millorat la qualitat dels seus processos de treball i ha aconseguit abaratir costos i agilitzar tasques amb l'adquisició de maquinària especialitzada i també amb la delegació d'algunes parts dels encàrrecs a col·laboradors externs.

En gran mesura l'impuls d'aquest any ha estat fruit del treball conjunt del laboratori de producció amb el taller construcció.

Cal destacar en aquest sentit, les nombroses tasques de pre-producció i producció que s'han fet als artistes residents al centre.

L'increment del nombre d'artistes que treballen en l'àmbit de l'art sonor i el fet que des de mitjans de 2014 hi hagi dins de l'equip d'Hangar personal especialitzat en aquest camp, ha ampliat els serveis a la producció que ofereix al centre tot seguint en la línia de respondre a les noves necessitats dels creadors.

a.2. Laboratori d'imatge digital

Aquest node acull el servei d'edició de vídeo i l'assessorament en l'autoedició a l'artista que arriba a Hangar per a l'ús de les seves infraestructures d'edició i en la edició i postproducció de la imatge digital en línia de producció calibrada (escaneig, visualització en pantalla, rip i impressió). Tanmateix, aten també a produccions audiovisuals completes amb la col·laboració del laboratori de producció. Aquest node també assisteix, mitjançant una xarxa de professionals independents, als processos d'edició, e-talonatge, color, so etc.

El laboratori d'imatge digital d'Hangar ofereix els següents serveis:

· **Espai compartit d'autoedició**

Estacions pel treball diari en multimèdia sense necessitat d'entorn individual, estacions i programari pel treball en imatge, vídeo i maquetació digital en una estacio Imac de 22".

· **Sales individuals d'autoedició i edició**

Servei per a l'edició i post-producció de vídeo. Actualment es compta amb dues sales d'edició de 10m2 cadascuna, insonoritzades i climatitzades. S'ofereix la possibilitat de requerir els serveis d'un tècnic de suport especialitzat. També disposem de maquinari i programari per a la subtitulació i transcripció.

Des de l'any 2016 una de les sales d'edició ha seguit destinada a equipament de so, on s'ha instal·lat un laboratori de síntesi modular gestionat pel projecte en residència Befaco. Aquest canvi ha permès que els artistes residents d'Hangar puguin disposar d'un espai adequat a les seves necessitats

• **Escaneig i impressió digital**

Edició i postproducció de la imatge digital en línia de producció calibrada (escaneig, visualització en pantalla, rip i impressió).

Treball del color i gestió del procés de producció i impressió.

• **Dotació tècnica (programari i maquinari) del laboratori d'imatge 2019**

Hangar segueix ampliant els materials que posa a disposició dels usuaris. Aquest darrer any s'han reparat alguns materials, 2 unitats d'aguts dels monitors d'audio ESI + una font d'alimentació, repas de tot el cablejat d'audio speakon i XLR i substitució de connectors malmesos etc...

Adquisició de nou material:

Microfon de diadema per a sistema inalambric

Peu de Micro de sobretaula

Flightcase per la Taula de Só Behringer x32 Producer

Valoració 2019

• **Dades d'ús**

-Autoedició: 0

-Ús d'escàner diapositives i negatius: 7 jornades de 4 usuaris diferents

Les reserves de lloguer d'autoedició aquest any han estat nul·les, nomès sha utilitzat el servei d'escaneig de diapositives, el servei ha continuat actiu, però bàsicament per els artistes residents dels tallers i especialment dels residents internacionals de la caseta.

• **Produccions**

- Tipus d'usuari:

Durant el 2019 els usuaris han estat artistes i creadors autònoms. Hi ha hagut una creixent demanda per part dels artistes residents, així com usuaris fidels al centre qui segueixen treballant amb els nostres equips i tècnics en les seves produccions. Molt de l'equipament també es cedeix a d'altres centres que no disposen d'alguns materials per a les seves activitats en convenis, els mes actius han estat: Paac, Bar Project, La Escocesa, Guifilab, Capella de Sant Roc, Sala d'Art Jove, Associació Cultural Africat...

- Tipus de projectes:

Pel que fa als tipus de projecte que han fet ús dels serveis d'autoedició i de post-producció de vídeo, han estat majoritàriament petites i mitjanes produccions d'artistes, videoclips, produccions de sales i espais d'art com la Sala d'Art Jove o d'artistes residents. També s'ha respòs a les necessitats de treball diari dels artistes residents del centre i esporàdicament a altres creadors del context català. També l'ús del laboratori d'imatge s'esten als residents internacionals així com els projectes residents que han trobat en aquest espai solucions a problemes digitals del dia a dia. Cada cop cedim també més material als artistes de les beques de producció i intercanvi, i a altres artistes internacionals que realitzen estades al centre.

- Edició d'audio: Edició, mescla i mastering del curtmetratge de Laura Arensburg, artista resident així com altres asesories puntuals.

Manual de tejido. Realització: Laura Arensburg. Amb la participació de Juana Moyano. Vídeo monocal 7.33min. 2019

Sinopsi: Una visita proposa un entrecreuament. Juana treballa a la casa de Laura cuidant-la des que aquesta era petita. Aquesta vegada, Laura va a la casa de Juana per a entrellaçar sabers: les mans s'ensenyen la una a l'altra a teixir i a gravar.

En aquest joc ordeixen el seu vincle des d'un altre lloc. Fils de colors donen puntadas subtils en els treballs de cura i assagen altres trames per a aquestes trobades.

- Instal·lacions d'imatge i so: Sessions Polivalents, Top 2019, Cicle Rarefacció, presentacions Paratext, així com la resta d'activitats programades als espais d'Hangar durant l'any com les xerrades, tallers, presentacions, etc.

• **Assessories**

S'han realitzat assessories a artistes residents amb problemes puntuals i als artistes internacionals amb el seu treball diari. Cal esmentar que el format de laboratori d'imatge tal i com s'entenia en els seus inicis ha canviat radicalment, les noves tecnologies que avui estan a l'abast de tothom han fet desenvolupar l'espai de manera molt més dinàmica i amb menys necessitat de supervisió individual per part d'un tècnic.

a.3. Laboratori d'interacció

Dins d'aquest node, hi trobem diferent eixos que són part de la raó de ser del propi laboratori: desenvolupament de maquinari lliure i programari lliure, assessories a projectes, i el programa dels Dijous Oberts. Aquest any s'han incorporat al laboratori dos eixos més: la coordinació dels col·lectius residents al centre i les beques de recerca i desenvolupament al laboratori d'interacció.

• **Maquinari lliure i laboratori d'interacció**

Hangar s'implica en el desenvolupament de maquinari a mida dels projectes artístics des d'un compromís amb el maquinari i programari lliure, en una aposta per la R+D+i en l'àmbit de les tecnologies aplicades a la creació. A través del laboratori d'interacció, Hangar desenvolupa tot tipus de maquinari pels projectes artístics que ho requereixin, tot incloent el desenvolupament de l'electrònica interna, programació i construcció de prototips. Alguns exemples d'aplicacions serien: interacció en temps real, processament i visualització de

dades, sincronitzacions, mecanismes, automatitzacions, controls remots, etc.

Des d'aquest laboratori es desenvolupen, a més a més, un seguit d'eines lliures de drets, que queden a la disposició d'altres projectes artístics que les puguin necessitar.

• **Programari lliure i programari d'aplicacions**

El compromís d'Hangar amb el programari lliure, més enllà del fet que el centre basa tota la seva infraestructura informàtica (oficina, servidor web, etc.) en sistemes lliures, es reflecteix en diferents serveis oberts als artistes com són:

- el desenvolupament de projectes específics fent servir programari o maquinari lliure, per exemple projectes web, aplicacions, bases de dades, etc.;
- l'organització i atenció a grups de treball específics;
- i l'assessorament en projectes i suport tècnic en GNU-Linux.

• **Assessories**

Dirigides a persones que volen o estan desenvolupant un projecte amb programari i maquinari lliure i són o no coneixedores de les qüestions tècniques, però que puntualment necessiten suport per solucionar problemes, re-orientar el desenvolupament o conèixer alternatives.

• **Dijous Oberts**

Els Dijous Oberts sorgeixen per a promoure la utilització d'eines obertes, així com permetre la col·laboració entre el diferents col·lectius que es troben a Hangar i els diferents nodes que conformen Hangar, d'aquesta manera el col·lectius residents i nodes d'Hangar, fan una transferència del seus coneixements a qualsevol individu que mostri interès en aquest àmbit.

• **Beca de recerca i desenvolupament al laboratori d'interactius**

En Setembre d'aquest any, la comissió formada per Giuliana Racco (Membre de la Comissió de Programes d'Hangar), Miguel Ángel de Heras (responsable del laboratori d'interacció d'Hangar) i Lluís Nacenta (Directora d'Hangar), van escollir els projectes de Laura Ige, Mario Santamaria i Xavier Manzaneres.

Per a més informació d'aquesta beca veure l'apartat 1.b.b.2. *Residències al laboratori d'interacció* d'aquesta memòria.

• **Projectes residents**

Aquest any s'ha fet una nova convocatòria per dos anys per a nous col·lectius, on va ser seleccionat els projectes presentat per TMTMTM, TOPLAP, BeAnotherLab i VOIZES/IMVEC, han de participar dins del marc del programa dels Dijous Oberts aportant els seus coneixements dins dels seus àmbits respectius. És per això que el laboratori d'interactius coordina aquest col·lectius dintre del marc dels Dijous Oberts. Aquest any durant el SONAR, se'ns va demanar desde l'ajuntament de Barcelona la nostra col·laboració en el seu stand, d'aquesta manera el laboratori d'interacció, juntament amb representants dels col·lectius vam estar representants a Hangar en el SONAR+D. També dins del marc de

SONAR, Hangar va ser convidat a participar en el MakerFaire Barcelona, en aquest cas representar per col·lectiu TMTMTM. Per a més informació sobre els projectes residents, veure la secció 1.b.2. d'aquesta memòria.

Valoració 2019

· Produccions

- Tipus d'usuari:

En general els usuaris del 2018 ja coneixien el laboratori i la majoria ja n'havien fet ús dels seus serveis abans. Molts dels nous usuaris han vingut recomanats per antics usuaris del laboratori o pels propis col·lectius residents a Hangar. S'han fet projectes tant per a artistes externs com per a artistes residents, associacions i col·lectius vinculats a l'activitat d'Hangar.

- Fidelització:

S'ha fet palès que existeix una fidelització dels usuaris del laboratori que demanden els nostres serveis per a diversos projectes durant tot l'any. A més, el tipus de projecte que entra en aquest laboratori sovint consta de diverses fases de desenvolupament o, arribat al seu desenvolupament final, apareixen noves possibilitats d'aplicació que no apareixien en el projecte original. Així, es donen diversos casos de creadors o d'institucions que han demanat diversos serveis durant tot l'any, com Ferroluar, Ricardo Iglesias.

- Què ha canviat:

A nivell de projectes, la situació econòmica general ha afectat també a la demanda dels nostres serveis. Cal notar que alguns dels projectes iniciats no s'han pogut tancar al llarg d'aquest any per la ralentització del desenvolupament provocada per la incertesa dels creadors de poder finançar al 100% els projectes. Tot i així, els resultats es continuen considerant positius.

El nou col·lectius i projectes han permès que el nombre d'activitats coordinades pel laboratori d'interacció hagi crescut de manera considerable, tot contribuint directament a la programació dels Dijous Oberts.

Gran part de la producció que originalment es feia des de el laboratori d'interacció, a passat directament al departament de producció, semblant que hi hagi menys projectes propis del laboratori, això es deu a que el laboratori s'ha alliberat de gran part de la producció, però no de la creació dels diferents dispositius i/o elements que es demanen.

La col·laboració entre el taller de construcció/Producció i el laboratori d'interacció s'ha mantingut igual que l'any anterior, d'aquesta manera hi ha molts projectes que s'han realitzant en conjunt i s'ha pogut constatar durant aquests anys que ambdós nodes son complementaris entre ells.

· Assessories:

La majoria assessories han estat per a la realització de nous projectes, tant a artistes externs com a artistes residents. Algunes de les consultories han acabat en el desenvolupament del projecte per part de l'artista en el marc dels Dijous Oberts, durant els quals l'artista ha pogut tenir accés lliure i gratuït a les eines i el coneixement dels nostres tècnics. També molts

estudiants universitaris han vingut sol·licitant assessories per a poder finalitzar els seus projectes, així com gent del barri que té interès o dubtes tècnics que vol solucionar.

a.4. Taller de construcció

A partir de la ja tradicional demanda d'un servei de suport a la construcció d'impossibles, Hangar compta des de 2014 amb un 'taller brut' que s'encarrega de donar suport a les propostes constructives tant dels artistes residents com d'altres possibles usuaris.

· Producció de peces

A través del taller de construcció, Hangar desenvolupa tot tipus de peces per a projectes creatius, amb qualsevol material o forma. En el taller es treballa juntament amb l'àrea de producció d'Hangar des de la primera fase del projecte fins a la seva instal·lació final in situ. També es creen moltes sinèrgies amb el laboratori d'interactius.

Els usuaris d'aquest taller són artistes residents i no residents a Hangar, creadors o dissenyadors que requereixen d'alguna peça física en els seus treballs.

· Assessories

El taller de construcció ofereix assessories dirigides a aquells artistes que estan desenvolupant un projecte i requereixen d'assessorament tècnic per qüestions relacionades amb la fabricació d'alguna peça o de la peça sencera, persones que puntualment necessiten suport per solucionar problemes de construcció concrets, reorientar el desenvolupament de la seva peça o conèixer alternatives de fabricació o materials.

Valoració 2019

Els artistes residents d'Hangar compten amb un banc d'hores de servei del taller de construcció, el qual tots ells han utilitzat en major o menor mesura i amb resultats satisfactoris.

Aquest any s'han dut a terme alguns projectes dels artistes residents del centre, així com també molts encàrrecs de fora, alguns d'ells de gran envergadura i per institucions culturals bastant importants que s'han executat al taller i s'han muntat al lloc expositiu. També cal destacar l'augment de col·laboracions en la realització de projectes conjunts amb el laboratori d'interactius i la constatació que aquestes dues àrees es nodreixen mútuament.

El Taller *Newartesans* ha estat molt satisfactori aquest any. Aquest curs consisteix en un taller de bricolatge impartit pel responsable del taller de construcció, on el qual molts dels artistes residents d'Hangar i altres participants externs aprenen a treballar amb les màquines del taller i a fer-se part de les peces dels seus projectes. El taller té molt bona acollida, mantenir aquesta activitat dins de la programació anual del centre és molt positiu. Però degut a la gran demanda de projectes aquest any ha estat un pèl més difícil trobar el temps idòni per fer-lo, però tot i així s'ha fet i amb resultats molt satisfactoris.

Cal destacar també que de les 3 beques de producció que s'han concedit aquest any, 1 d'elles han demanat fer ús del taller i del tècnic com a part de la seva beca. Cosa també remarcable.

A més d'assessorar i desenvolupar projectes de construcció, des del taller també es realitzen tasques de manteniment, tasca també important degut a que és un centre de grans dimensions i amb moltes necessitats de manteniment.

El 2019 ha estat un any molt actiu, hem realitzat al voltant de 40 projectes. Una tasca molt important és posar especial cura en la calendarització dels projectes i les tasques per no superposar feines. Això, al mateix temps, és un senyal del pes que està agafant aquest espai dins del centre.

a.5. Construcció i electrònica per a l'experimentació sonora, fabricació digital i impressió 3D

En relació als laboratoris de **construcció i electrònica per a la experimentació en art sonor** (servei ofert per Befaco) i **de Fabricació digital i impressió 3D** (vinculat al col·lectiu resident TMTMTM), trobareu més informació a la **secció 1.b.3.** d'aquesta memòria.

a.6. Projectes desenvolupats als laboratoris (selecció)

1- Títol: LOEWE perfum 1

Artista o autor: Ana Domínguez

Format: Construcció

Data de realització: 07/02/2019-17/02/2019

Descripció del projecte:

Construcció de diverses peces per a shooting fotogràfic per la dissenyadora Ana Domínguez. Entre les peces hi ha una roca platejada una reproducció d'unes mans (motlle+reproducció), i una estructura feta amb varilla de fibra que s'ajusta al cos i et forma una espècie de circumferència al teu voltant.

Serveis utilitzats d'Hangar: taller de construcció

Lloc de presentació del projecte: Sessió de fotos

Finançament: Pantharelao

2- Títol: LOEWE perfum 2

Artista o autor: Ana Domínguez

Format: Construcció

Data de realització: 11/02/2019-19/02/2019

Descripció del projecte:

Talla de varies peces en fusta de cedre per a sessió fotogràfica per a la dissenyadora Ana Domínguez. Varies peces tallades de maneres I textures diferents I també unes peces mig cremades.

Serveis utilitzats d'Hangar: taller de construcció

Lloc de presentació del projecte: Sessió de fotos

Finançament: Pantharelao

3- Títol: Ana Domínguez Perfum 3

Artista o autor: Ana Domínguez

Format: Construcció

Data de realització: 18/02/2019-25/02/2019

Descripció del projecte:

Talla de varies peces en fusta per a sessió fotogràfica per a la dissenyadora Ana Domínguez. Varies peces tallades de maneres I textures diferents.

Serveis utilitzats d'Hangar: taller de construcció/ laboratori interactius

Lloc de presentació del projecte: Sessió de fotos

Finançament: Pantharelao

4- Títol: Peanes Galeria Senda

Artista o autor: Galeria Senda

Format: Construcció

Data de realització: 05/03/2019-20/03/2019

Descripció del projecte:

Fabricació de 3 peanes per a les peces de la sèrie "Mare Mediterraneum" del col·lectiu artístic AES+F per a la Galeria Senda.

AES+F (Tatiana Arzamasova, Lev Evzovich, Evgeny Svyatsky and Vladimir Fridkes) ha estado explorando las posibilidades de combinar la tecnología moderna, el cine de Hollywood, la fotografía de moda, la publicidad, los medios masivos, la cultura popular y la

obsesió per la juventud con la estètica clàssica de las obras maestras desde que se conformó el grupo en 1987, visualizando y presentando un mundo para los espectadores que es familiar y a la vez, misterioso y alienado. Su collage digital de fotografías reales y paisajes/objetos animados difuminan y desafían la línea entre la realidad y la fantasía, la historia y el tiempo; construyendo una metáfora mitológica futurista para el presente a través de imaginarios hiperrealistas glamorosos, seductores y a la vez, alarmantes y artificiales. AES se formó en 1987, y en 1995 se convirtió en AES+F con la incorporación de Vladimir Fridkes. Actualmente, los artistas viven y trabajan en Moscú.

Les peanes estan construïdes amb fusta de DMA amb urna de metacrilat amb un sistema d'il·luminació led integrat a la urna.

Serveis utilitzats d'Hangar: Taller de construcció/ Lab. Interactius

Lloc de presentació del projecte: Galeria Senda

Finançament: Galeria Senda

5- Títol: Un Monstre que diu la Veritat/ Interregne

Artista o autor: Paco Chanivet

Format: Construcció

Data de realització: 15/03/2019-05/07/2019

Descripció del projecte:

Interregne s'inspira en el sentiment de desemparament propi de l'horror còsmic per transformar l'Espai 13 en una cambra d'estranyesa, que provoqui en el visitant un sentiment d'indefensió davant el conglomerat de forces invasores, geloses i conflictives de les potències que l'envolten i de la seva pròpia psique. L'exposició mira d'abordar els límits del que és humà, deixant-nos entrellucar un univers espectral, intermedi, nebulós i terrorífic en el qual la humanitat ha estat sostreta.

L'horror còsmic o terror sobrenatural explota la nostra incapacitat d'entendre l'insondable, l'infinit. La ment humana es veu superada per la monumentalitat còsmica, per la monstrositat d'aquells ens que no podem arribar ni a imaginar, ja que superen els límits de l'enteniment, desconeguts i radicalment diferents. La raó, aclaparada per aquelles forces que no pot dominar, deambula entre la tristesa, l'anhel, la por i l'obsessió.

Des del taller de producció s'ha donat suport tècnic i assessorament amb la màquina que ha construït el col·lectiu resident TMTMTM.

I des del taller de construcció s'ha fet la instal·lació d'un separador hermètic fet amb vidre per tal de contenir un efecte de fum a dintre d'un espai.

Serveis utilitzats d'Hangar: Taller de Construcció

Lloc de presentació del projecte: Fundació Miró

Finançament: Fundació Miró

6- Títol: La Plaça

Artista o autor: **June Crespo, Fernando García, Rubén Grilo, Sociedad 0, Julia Spínola, Guillermo Santomá, Francesc Ruiz i Daniel Steegmann**

Format: Construcció

Data de realització: 26/01/2018-30/05/2019

Descripció del projecte:

Iniciativa d'art públic que ocuparà del 30 de maig al 24 de juny la plaça de Can Colom, a Santa Eulàlia. Els artistes June Crespo, Fernando García, Rubén Grilo, Sociedad 0, Julia Spínola, Guillermo Santomá, Francesc Ruiz i Daniel Steegmann plantegen unes intervencions pensades per a un emplaçament específic i una durada determinada.

Es tracta d'un encàrrec singular per a bona part dels artistes, la majoria dels quals mai han exposat a l'aire lliure. **Un projecte complex, a camí entre l'escultura i el disseny industrial, entre l'espai expositiu i l'espai públic.** Un repte que té veure amb configurar un espai obert dia i nit, que sigui utilitzat pels veïns i on les intervencions es troben a la intempèrie.

L'exposició està comissariada per David Bestué amb la col·laboració de Districte Cultural L'Hospitalet.

Inauguració: 30 de maig, a les 19 hores

Per aquest projecte, s'han fet les produccions de les artistes; June Crespo, Júlia Spínola I Daniel Steegmann. A més s'ha fet el muntatge I desmuntatge de totes les obres a la plaça.

Per la June Crespo s'han construït una sèrie d'encofrats amb fusta I barrils per a la seva colada en formigo.

Per la Júlia Spínola s'han intervingut unes casetes de jardí.

Pel Daniel Steegmann, s'ha creat un llac simulant un forat al terra I que per sota passa un riu.

Serveis utilitzats d'Hangar: taller de construcció/ Sala Polivalent

Lloc de presentació del projecte: Hospitalet de Llobregat

Finançament: Ajuntament de L'Hospitalet

7 - Títol: Blua

Artista o autor: Blua

Format: Producció

Data de realització: 23/04/2019-19/12/2019

Descripció del projecte:

Producció d'un nou logotip per la agència de publicitat BLUA a partir d'un algoritme. Aquest treball s'ha fet conjuntament amb el suport del col·lectiu resident Top_lab.

Serveis utilitzats d'Hangar: Àrea de Producció

Lloc de presentació del projecte: Web Blua

Finançament: Blua

8- Títol: Peana 8 Galeria Senda

Artista o autor: Galeria Senda

Format: Construcció

Data de realització: 05/03/2019-05/04/2019

Descripció del projecte:

Peana per a la sèrie “Mare Mediterraneum” del col·lectiu AES+F construïda amb fusta de DMA amb urna de metacrilat amb un sistema d'il·luminació led integrat a la urna.

Serveis utilitzats d'Hangar: taller de construcció/ Laboratori Interactius

Lloc de presentació del projecte: galeria Senda

Finançament: Galeria Senda

9- Títol: Ofensiva Mutante

Artista o autor: Helena Vinent

Format: Construcció

Data de realització: 14/05/2019- 16/05/2019

Descripció del projecte:

EMBARRAT és un festival pluridisciplinari i transversal que recull les tendències més actuals en el món de l'art i la creació contemporània, alhora que dóna visibilitat i impuls a l'obra dels nous creadors emergents que utilitzen la experimentació i la exploració de nous llenguatges artístics com a via d'expressió.

Des del taller de construcció es va fabricar un suport metàl·lic per a l'artista Helena Vinent.

Serveis utilitzats d'Hangar: taller de construcció/ laboratori Interactius

Lloc de presentació del projecte: Festival Embarrat

Finançament: Ajuntament de Tàrraga

10- Títol: Brand Totem Seat Barcelona

Artista o autor: Mau Morgó

Format: Construcció

Data de realització: 01/05/2019-26/05/2019

Descripció del projecte:

Disseny tècnic, producció, construcció, testeig, muntatge I desmuntatge d'una escultura mecànica I robotitzada de 6m d'alçada per al Festival Primavera Sound Barcelona.

Serveis utilitzats d'Hangar: taller de construcció/ laboratori Interactius

Lloc de presentació del projecte: Festival Primavera Sound Barcelona

Finançament: Vampire Studio/ Primavera Sound

11- Títol: Brand Totem Seat Oporto

Artista o autor: Mau Morgó

Format: Muntatge

Data de realització: 03/06/2019-09/06/2019

Descripció del projecte:

Testeig, muntatge I desmuntatge d'una escultura mecànica I robotitzada de 6m d'alçada per al Festival Primavera Sound Oporto.

Serveis utilitzats d'Hangar: taller de construcció

Lloc de presentació del projecte: Primavera Sound Oporto

Finançament: Primavera Sound/ Vampire Studio

12- Títol: Caixes transport BEEP Ars Electronica

Artista o autor: Patricio Rivera/ Top Lab

Format: Construcció

Data de realització: 20/07/2019-30/07/2019

Descripció del projecte:

Fabricació de 2 caixes de fusta per a transport de les escultures de Patricio Rivera I Top-lab per a Ars Electronica.

Serveis utilitzats d'Hangar: taller de construcció/

Lloc de presentació del projecte: Ars Electronica

Finançament: Ars Electronica

13- Títol: Dome MIRA

Artista o autor: Hangar

Format: Construcció

Data de realització: 18/09/2019-30/09/2019

Descripció del projecte:

Disseny, construcció i muntatge d'una Dome geodèsica per a projecció 360° de 2.5m de diàmetre feta amb varilla de fibra, per a les proves de projecció de la residència de Mira a Hangar.

Serveis utilitzats d'Hangar: taller de construcció

Lloc de presentació del projecte: Mira Festival/ Hangar

Finançament: Hangar

14- Títol: OD PRBB

Artista o autor: PRBB

Format: Construcció

Data de realització: 25/09/2019-05/10/2019

Descripció del projecte:

Muntatge i desmuntatge de la senyalètica de l'Open Day del PRBB.

Serveis utilitzats d'Hangar: taller de construcció

Lloc de presentació del projecte: PRBB

Finançament: PRBB

15- Títol: David Bestué - Pols

Artista o autor: David Bestué

Format: Construcció

Data de realització: 14/10/2019-18/12/2019

Descripció del projecte:

Construcció de diverses peces per a l'artista David Bestué per a la exposició a l'Espai Pols de València. Entre els materials de les peces hi ha; ferro, resina de polièster, formigo, ...

Serveis utilitzats d'Hangar: taller de construcció

Lloc de presentació del projecte: Sala Pols

Finançament: David Bestué

16- Títol: Love Different, Desigual

Artista o autor: Carlota Guerreo

Format: Producció

Data de realització: 10/11/2019-15/11/2019

Descripció del projecte:

Producció i disseny del modelatge en 3D d'una escultura de 5m d'alçada per la marca Desigual, per a un vídeo promocional de la marca dirigit per Carlota Guerrero dins el marc de l'Art Basel Miami amb la direcció d'art del Pol Agustí.

Serveis utilitzats d'Hangar: Producció

Lloc de presentació del projecte: Art Basel Miami

Finançament: Desigual

17- Títol: Campanya Kids&Us 2020

Artista o autor: Kids&US

Format: Construcció

Data de realització: 14/11/2019-22/11/2019

Descripció del projecte:

Construcció de diverses peces amb diferents materials i d'atrezzo per a sessió de fotos per a la campanya de l'escola d'anglès Kids&Us per a la campanya 2020

Serveis utilitzats d'Hangar: taller de construcció

Lloc de presentació del projecte: web Kids&US

Finançament: Kids&Us

18- Títol: Vitrines

Artista o autor: **Joan Morey**

Format: Producció

Data de realització: 15/11/2019-25/11/2019

Descripció del projecte:

Producció del disseny tècnic d'unes vitrines de l'artista Joan Morey.

Serveis utilitzats d'Hangar: Producció

Lloc de presentació del projecte:

Finançament: Querty

19- Títol: Hermes

Artista o autor: Marian Coromina

Format: Construcció

Data de realització: 19/11/2019-8/10/2019

Descripció del projecte:

Producció i talla d'una escultura d'un drac de mides 80*40*15cm fet amb escuma de poliuretà policromada per a un aparador de la marca Hermes per a la ciutat d'Àustria.

Serveis utilitzats d'Hangar: taller de construcció

Lloc de presentació del projecte: Aparador Hermes Austria

Finançament: Marian Coromina

20- Títol: Marset; campanya 2020

Artista o autor: White Horse

Format: Construcció

Data de realització: 29/11/2019-11/12/2019

Descripció del projecte:

Construcció de 2 peanes (40x200x90cm/ 30x30x110cm) I un suport de 200x100x40cm per a vídeo promocional dels nous dissenys de la marca Marset.

Serveis utilitzats d'Hangar: taller de construcció

Lloc de presentació del projecte: web Marset

Finançament: White Horse Production

Hi ha 3 projectes que han sortir dins el 2019, però que es portaran a terme durant el 2020.

- Una producció per l'artista Vicenç Vacca que consisteix en fer uns motlles de silicona per a fer uns encapsulats d'uns elements en resina epoxi.
- Una producció per l'artista Rafel G. Bianchi que consisteix en donar moviment a un lloro dissecat I posar-li un dispositiu perquè aquest parli.
- Una producció per a l'artista Daniel Steegmann que consisteix en fer unes peces a partir de planxa d'acer de 5mm tallada a làser, creant unes dibuixos pre-dissenyats per ordinador.

Assessories a artistes residents i col·lectius residents d'Hangar

El fluxe d'artistes residents cap a l'àrea de producció han sigut constants durant el 2019. Com sempre passa pel tipus de pràctica de cada artista tenen més o menys necessitat de consulta amb l'àrea.

Com a remarcables anomenaria l'assessorament a l'Alba Mayol, l'Helena Vinent, la Paula Bruna, la Júlia Varela I l'Agustín Ortiz amb diferents produccions que han tingut al llarg d'aquest any. Amb ells vaig estar en varis moments de l'any assessorant-los de com I què fer per a poder fer les peces de la manera que ells volien.

Durant els TOP hi ha hagut picos d'assessories I demandes dels artistes cap a producció per a resoldre els muntatges de les seves peces als Tallers. Destacables la Paula Bruna I l'Helena Vinent.

També he estat donant suport I col·laborant amb els col·lectius residents, especialment amb TMTMTM. De fet en vàries de les produccions fetes han estat col·laboradors, gràcies a la seva pràctica.

Manteniment Hangar

Juntament amb tota la feina tant de producció com de construcció s'han atès totes les demandes de manteniment de la caseta/ tallers/ oficines,

Remarcable la restauració de la cabana per a poder acollir la residència de literatura silvestre. Així com la neteja vàries cops de l'hangarden.

Newartisans // 4.0

Dintre del taller de Newartisans 2019, cal destacar l'aflluència de públic.

Entre els assistents (15 en total) hi havia 2 artistes residents. Val a dir que ja que el taller està pensat bàsicament per als residents, hem sembla que la xifra d'aquests és poca. Bàsicament perquè durant la seva estada molts d'ells volen venir a treballar al taller i per mi és molt més fàcil saber de quin peu calcen en quant a maneig d'eines.

El taller en sí considero que va anar força bé. Els assistents van aprofitar bé el temps que tenien i gairebé tots van quedar satisfets amb el que havien après pel feedback rebut a posteriori.

Tots van aprendre a utilitzar les eines i van assolir el coneixement del material que se'ls hi va ensenyar.

b) Infraestructures per a la producció sense suport tècnic

L'àmbit d'infraestructures d'Hangar concentra la gestió dels tallers i la nova residència per a artistes, els serveis de lloguer d'espais polivalents i equips, així com la gestió del web del centre i l'administració del seu sistema informàtic.

b.1. Espais

b.1.1. Tallers

Hangar disposa de 14 tallers (quatre d'ells compartits) que s'ofereixen a artistes que necessiten desenvolupar un projecte o un encàrrec específic, a artistes emergents que els hi cal un taller durant un màxim de 2 anys, o a artistes que s'instal·len temporalment a Barcelona. El lloguer de tallers es produeix tant per a estades llargues (fins a 2 anys) com per estades curtes (fins a tres mesos). Per les estades llargues, Hangar fa una convocatòria de sol·licituds un cop l'any per a curtes un o dos cops l'any. Els dossiers són seleccionats per la Comissió de Programes d'Hangar, formada per quatre professionals del sector de l'art contemporani i la direcció del centre, segons els espais disponibles. Per a les estades curtes també s'obre convocatòria sempre que hi hagi tallers disponibles.

Els artistes residents poden fer ús dels serveis d'Hangar de forma gratuïta.

Valoració 2019

Durant 2019 s'han rebut un total de 47 sol·licituds de lloguer de tallers per a estades llargues, de les quals 6 van ser acceptades, per estades curtes se'n van presentar 17, i 4 van ser seleccionades. Pel què fa les residències internacionals a la caseta, van entrar 4 artistes d'un total de 18 sol·licituds.

El 2019 els tallers compartits ubicats a l'espai on antigament estaven les oficines, han seguit sent utilitzats com a nous espais pels col·lectius residents que van guanyar la convocatòria i van entrar el mes de maig de 2018.

El 2019 la participació dels artistes residents i la gran quantitat dels seus treballs a les jornades de portes obertes (TOP) van tenir una molt bona resposta per part dels diferents públics. Vàrem tornar a concentrar totes les activitats durant el cap de setmana, aprofitant públics i equip humà. Per a més informació sobre aquest punt, vegeu, la secció 4. *Difusió i intercanvi* d'aquesta memòria.

b.1.2. Espais polivalents

Hangar disposa de diferents espais polivalents que es lloguen a artistes, projectes i produccions culturals segons disponibilitat. S'ofereix la possibilitat de llogar els espais amb i sense equips. Es poden llogar separatament diferents tipus de focus, accessoris de rodatge, càmeres, microfonia i serveis tècnics.

Habitualment es realitzen en aquests espais diferents activitats de producció, divulgació i discussió artística, entre d'altres:

- Rodatges de curtmetratges, peces de vídeo experimental (videoart) i videoclips.
- Realització d'espectacles de dansa i desenvolupament d'interfícies interactives / audiovisuals per a dansa.
- Sessions fotogràfiques.
- Muntatge de peces escultòriques de gran format i instal·lacions.
- Pre-muntatge, proves d'instal·lació, projecció i so.
- Càsting i altres proves de selecció.
- Reunions de col·lectius artístics i veïnals.
- Reunions de grups de treball artístics.
- Celebració de trobades de caràcter cultural en col·laboració amb altres entitats de la ciutat.
- Assajos.
- Cursos de formació contínua per a artistes.
- Workshops o activitats formatives on predomina un component pràctic.
- Visionat i selecció d'artistes per a les beques o les residències artístiques per part de la Comissió de Programes d'Hangar.
- Activitats relacionades amb Hangar Obert, les jornades de portes obertes.
- Activitats dels artistes i col·lectius residents.

• Nau 1: Sala polivalent

Espai de 200 m², de parets blanques, amb llum natural (tot i que es pot enfosquir) i columnes que el divideixen. L'espai està equipat amb un projector de vídeo d'alta definició, i altaveus i taula de so. Alguns dels usos habituals són: muntatge de peces escultòriques de gran format i d'instal·lacions, proves d'instal·lació, de projecció i de so, sessions fotogràfiques, rodatges, castings reunions i assajos.

• Nau 1: Plató de fotografia

Espai de 100m² amb un sostre de 4,5m amb parets grises. Disposa d'un fons chromakey, dos ciclrames (blanc i negre) i un linòleum que es pot adaptar a l'espai. No disposa de llum natural, però aquest aïllament li aporta altres avantatges. Es destina a treballs amb fotografia i a molts dels tallers del programa d'educació del centre.

• Nau 1: Aula de Hardware 'La plaça'

Espai d'uns 50m² destinat des de 2014 a la construcció de maquinari destinat a donar servei accessible tant als assistents als Dijous Oberts d'Hangar com a altres grups que es troben a Hangar pel desenvolupament de tecnologies de codi obert. Aquí s'inclou electrònica, impressió 3D, i construcció analògica. La seva localització central respecte als projectes residents dota a aquest espai d'un lloc d'intercanvi de coneixement i cohesió dels diferents col·lectius.

• Nau 1: Antigues Oficines

Les antigues oficines d'Hangar a la nau 1, han estat reconvertides en espais per als nous projectes de col·lectius residents que van entrar a partir del maig del 2018.

• Nau 2: Ricson

Aquest espai està essencialment destinat a plató polivalent. Té una superfície total de 310 m² i una alçada màxima de 8m. Es pot accedir directament des de l'exterior per tal de facilitar les tasques de càrrega i descàrrega i es troba a peu de carrer.

La planta baixa compta amb un espai completament enfosquit, insonoritzat i diàfan de prop de 150 m², un magatzem, un serveis i una sala de camerinos equipada amb grans miralls il·luminats, armaris per a vestuari i dutxes. La primera planta està dotada d'una sala de producció i cabines de control d'escena.

• Nau 3: Microfugas

En aquesta nau tenim tres bucs per a l'edició de vídeo, per a treballs amb vídeo, aquest any s'ha consolidat un desl bucs per a experimentació sonora.

Dades 2019

Lloguer d'espais polivalents

- Total lloguers:
- Aula: 365
- Plató: 157
- Sala Polivalent: 175
- Ricson: 196
- Antigues Oficines: 365
- Buc Vídeo: 142
- Buc Audio: 365

Total dies lloguers artistes residents:

(Buc Video) 55 (Ricson) 92 (Polivalent) 73 (Plató) 43 (Ricson) 64

Total dies lloguers col·lectius residents:

(Antigues oficines) 365 (Buc Audio) 365 (Buc Video) 41 (Plató) 29 (Polivalent (36) 63 (Ricson)

Valoració 2019

· Tipus d'usuari i projectes

Aquest any 2019 hem seguit amb els canvis que es van efectuar al 2016 que han afectat al còmput total de dies reservats. Per un costat no hem seguit llogant l'espai polivalent a cursos externs de més d'una setmana de durada, però a la vegada hem disposat de l'espai per a projectes en residència com la del Mira, proves d'artista, més activitats i més variades tot podent donar servei a més col·lectius, tant residents com externs, també la sala polivalent s'ha fet servir per a produccions del taller de construcció internes i externes. També les cessions han crescut per a temàtiques socials a qui hem cedit l'espai de forma gratuïta sempre i quan no fos amb objectiu comercial i un clar retorn social.

Seguim llogant la sala Ricson per part de productores sobretot en el camp del videoclip i publicitat però també s'ha destinat força temps de les sales a activitats organitzades des d'Hangar com Audio Formal, cessions i també a col·laboracions (antics aterratges) a diferents col·lectius, festivals i projectes diversos

Seguim ampliant els usuaris privats que ràpidament es fidelitzen, relacionats quasi sempre en rodatges focalitzats sobretot en videoclips i shootings de baix cost per a publicitat.

Seguim treballant tot intentant mantenir un equilibri entre les necessitats de la comunitat artística resident a Hangar, així com l'externa, a més a més de les necessitats de producció d'altres agents culturals de la ciutat. De cara al 2020 intentarem aprofitar al màxim els espais i el seu rendiment ja que volem disminuir l'activitat pròpia per poder cuidar més la qualitat, això en principi ens donarà opció de llogar mes dies a externs. Aquesta decisió de segur que augmentarà els resultats econòmics d'aquests espais.

En 2019 s'ha seguit treballant en activitats pròpies del centre a la sala Ricson, Paratext; un programa de presentacions mensuals dels artistes residents d'Hangar de totes les tipologies així com del programa de residències internacionals i de beques. La mitja de públic ha estat d'unes 38 persones en cadascuna de les presentacions realitzades al 2019.

Les Sessions Polivalents, el Modular Day, Els Tallers Oberts i el programa pròpi en el marc de l'Audio Formal segueixen creixent, augmenta el públic i la qualitat de les propostes com el cicle ja consolidat i que repetim al 2020 Rarefacció.

S'ha de tenir en compte també que en els espais d'Hangar no només es duen a terme presentacions públiques i activitats de formació, sinó que també tenen lloc iniciatives orientades específicament a la recerca i l'intercanvi i transferència de coneixement. Aquest és el cas per exemple de les trobades de col·lectius com Guifilab o la programació de l'Audio Formal en la seva branca de recerca, on diferents col·lectius de la ciutat mitjançant conveni han realitzat les seves mostres als caps de setmana. Totes aquestes iniciatives comparteixen agenda amb programacions de tallers oberts d'intercanvi de coneixement proposades pels col·lectius residents a Hangar, com és el cas de la quarta edició del Modular Day organitzada per Befaco.

Així durant el 2019 s'ha continuat treballant per consolidar el programa Audio Formal (per a més informació sobre aquest programa, veure secció 3.c.c.1. Hangar Sonor)

Què ha canviat

La sala polivalent funciona ja com a espai per a proves però també aquest any ha estat el lloc de treball de dues residències fruit de la col·laboració amb el festival Mira.

Antigues Oficines segueix sent l'espai per a col·lectius residents.

Seguim destinant un dels bucs aïllats a la creació sonora, amb la col·laboració de Befaco i L'Orquestra del Caos, millorant l'equipament dotant l'espai de material acústic de qualitat, aquest espai es un clar cas de ús de diferents tipologies. Col·lectius residents, artistes residents o usaries externes. També es posa a disposició dels projectes que pugui necessitar el programa Dijous Oberts i Soldering Fridays.

Per últim, esmentar que les tarifes també han estat revisades tot mantenint els preus pels artistes i col·lectius de creadors, i només actualitzant els materials nous així com treient ja els equipaments antics.

b.1.3. Zona de co-working

La zona de co-working és un espai que es va inaugurar el mes de maig de 2012 dins de la Nau 3 que rep el nom de Microfugas. El co-working és una manera de treballar que permet

que diversos professionals independents de sectors diferents comparteixin un mateix espai de treball. Compartir un espai de treball és un model molt més sostenible que permet, a més d'estalviar despeses, que sorgeixin projectes col·laboratius, que s'intercanviïn recursos i coneixements; i en definitiva, que es generin tot tipus de sinergies.

L'espai de co-working d'Hangar està orientat a sectors de l'àmbit creatiu cultural com el cinema, el disseny, la publicitat, l'arquitectura, la programació i altres i es destina a professionals freelance i projectes independents de l'àmbit creatiu, amb l'objectiu de donar suport a professionals freelance i projectes culturals independents, que vulguin accedir a un espai d'oficines compartit.

Es troba en un altell rectangular de 70m². És un lloc totalment reformat, diàfan, i amb molta llum natural. L'espai es distribueix en 6 taules de 2x1m i a cada taula caben fins a quatre persones treballant.

L'espai inclou:

Accés les 24h tots els dies.

Les despeses de llum i aigua, Internet fibra òptica.

Accés a la cuina, amb nevera, microones, cafetera, fogó.

Accés a l'espai enjardinat i la terrassa amb taula per menjar o reunir-se a l'aire lliure els dies de sol.

Descomptes en les tarifes d'Hangar (lloguer de material, lloguer d'espais, estacions de vídeo, i cursos)

Recolzament en la difusió dels projectes dels co-workers a través d'un espai al nostre web i a la comunicació periòdica a la newsletter, twitter i facebook.

Assessorament gratuït en el marc dels Dijous Oberts en les següents àrees: producció, electrònica i interactivitat, electrònica musical, streaming, art públic i drets d'autor en l'àmbit audiovisual.

La durada dels contractes és de mínim tres mesos i màxim un any.

Número total de co-workers: 21

b.1.4. Residència per a artistes

L'octubre de 2011 Hangar va inaugurar la seva residència per a artistes.

La residència ocupa l'antiga casa del guarda del recinte de Can Ricart i disposa d'una planta baixa i un primer pis (80,99m² i 62,59 m²) amb dues habitacions, un bany, un saló i una cuina cadascuna. La residència està destinada a acollir fins a un màxim de quatre artistes al mateix temps, durant estades curtes que van des d'una setmana fins a quatre mesos. L'objectiu és que cada cop hi convisquin un mínim de dos artistes amb la finalitat de promoure i enriquir l'intercanvi d'experiències i coneixement més enllà dels propis projectes de recerca i producció individuals.

El 2019, s'hi van realitzar quatre residències, d'entre un i tres mesos, dins del marc de la convocatòria internacional i nacional per a realitzar estades en la residència d'Hangar, que es va llançar a finals de 2018. Així mateix, vam acollir els i les artistes procedents dels diferents programes d'internacionalització, els intercanvis internacionals i les residències institucionals, i d'altres cessions i lloguers a centres de producció, facilitadors de tallers, col·laboradors, etc.

Valoració 2019

Durant el 2019 la residència ha tingut una ocupació d'un total de 34 artistes allotjats.

Ocupació de la residència segons tipologia de l'estada:

- Residències d'intercanvi: 6 artistes (1 beca d'intercanvi entre Hangar i Casa de Velázquez, 2 beca d'intercanvi Baden-Württemberg Catalunya, 1 beca d'intercanvi amb V2_ Summer Sessions i 2 per la beca d'intercanvi amb Jiser).
- Residències institucionals: 4 artistes (1 en el marc del conveni de col·laboració entre l'Oficina Econòmica y Cultural de Taipei, el Ministeri de Cultura de Taiwan i Hangar; 2 dins del conveni de col·laboració entre Hangar i Sala d'Art Jove i 1 per d'una residència finançada pel projecte Artist Protection Fund de Xarxaprod).
- Convocatòria internacional i nacional per realitzar estades a la residència d'Hangar: 4 artistes.
- Residències dins del marc d'altres programes d'Hangar: 12 artistes (3 Beca Fundació Banc Sabadell, 1 beca Encura, 2 col·laboració amb MIRA, 2 dins dels programes de l'àrea de Recerca, 2 exposició Anderswo, 2 programa Rarefaccions).
- Altres (col·laboracions amb altres centres de producció, facilitadors de workshops, partners, etc.): 8 artistes.

b.2. Equips i material audiovisual

2.2. Equips

Hangar compta amb un servei de lloguer de material audiovisual per rodatges, muntatges d'obres, producció i documentació de projectes, etc. Els equips inclouen il·luminació, equips d'enregistrament d'àudio i vídeo d'alta definició i equips de fotografia professionals. Aquest material, que es renova periòdicament, està a l'abast de qualsevol creador que el precisi amb una política de preus subvencionats que permet l'accés a equipament professional a artistes que d'altra forma no podrien assumir els costos de les produccions.

Els tècnics del laboratori d'imatge són els encarregats de la gestió del material de lloguer i del seu manteniment, així com d'assessorar als usuaris sobre com escollir el material adequat i el seu ús.

Llistat del material en lloguer 209

· Vídeo

- Càmera de vídeo Canon C100.
- Càmera de vídeo Go Pro Hero 3+ Black
- Càmera de vídeo Sony DVR-Z1. Grava en formats HDV, DVCAM, Mini DV.
- Càmera de vídeo Sony HDR-FX1. Grava en formats HDV, Mini DV.
- Càmera de vídeo Sony HDR-HC1I. Grava en formats HDV, Mini DV.
- Càmera de vídeo Sony HDR-HC9I. Grava en formats HDV, Mini DV.
- Gran angular X 0,7 per a la càmera Sony HDR-HC1I & Sony HDR-HC9I.
- Projector Panasonic PT-LW362 (2 unitats)
- Projector Sanyo PLC-XL45
- Projector Mitsubishi XD435U
- Trípod de Manfrotto 755B.
- Trípod de Manfrotto 755XB.
- Trípod de Manfrotto Fotografia 055xPro.
- Taula de mesclades de vídeo Edirol V4 amb 4 entrades i 2 canals.
- 2 kits de focos de quars Ianiro Varibeam 1000, cadascun té 3 unitats de 1000 W amb trípod.
- Kit Llums Led Bicolor Cromalite CN-600CSA_KIT1

· Àudio

- Altaveus autoamplificats eurolive B215A 400Wat 2 way Speaker System, amb 15'' woofer i 1.24'' Titanium Compression driver. (2 unitats)
- Altaveus MACKIE c300z 400Wat 2 way Passive Speaker System. (2 unitats)
- Altaveus Turbosound TXD 15M. (4 Unikats)
- Auriculars Sennheiser HD201 (4unitats)
- Altaveus Esi Near 05 (8 unitats)
- Altaveus Adam A7X

- Altaveus Alesis M1 Active MK2
- Compressor Behringer pro-XL MDX2600.
- DI Behringer Di20 (3 Unitats)
- Equip de microfonia inalàmbrica Sennheiser G2_ew100: (2 unitats)
- Gravadora digital Zoom H-2.
- Gravadora digital Zoom H-2 N.
- Gravadora digital Zoom H-4 N.
- Gravadora digital Zoom H-6
- Micròfon Behringer XM200S.
- Micròfon Sennheiser MKH416. 2 (unitats)
- Micròfons de taula Shure MX412D. (2 unitats)
- Micròfon Sony ECM-MS907.
- Micròfon estèreo ECM-HST1 per a la càmera Sony HDR-HC1I.
- Micròfon estèreo de connexió mini-jack per a càmera de vídeo RODE.
- Microfon inhalàmbric Sennheiser XSW35
- Minidisc Sony MZ-NHF800.
- Pèrtiga i accessoris antivent Rycote.
- Pèrtiga i accessoris antivent Sennheiser.
- Mescladora Audio Soundcraft E12
- Mescladora Audio Soundcraft Signature 16
- Mescladora Audio Behringer Xenyx 1202Fx
- Mescladora Audio Behringer X32 Producer
- Mescladora Audio Mackie 1042 VLZ3

• **Fotografia**

- Càmera digital de fotografia EOS 5D Mark II SLR, Targeta memòria de 32 GB i 64 GB, (2 unitats)

- Objectiu Canon EF 24-105mm f/4 L IS USM.
- Objectiu Canon EF 85/1.8 USM.
- Objectiu Canon EF 50/1.4 USM.
- Objectiu Canon FS 17/55.
- Objectiu Canon EF 24 2.8
- Kit de flaixos Elinchrom Style FX 400 digital: 3 flaixos Elinchrom Style FX 400, reflector 16 cm, caputxó de protecció, 1 finestra de llum 60 x 60, 1 deflector translúcid, 1 paraigua plata 83 cm, 1 paraigua Translúcid 83 cm, 3 peus 88- 235 cm, 1 bossa de transport per a peus i paraigües, 1 bossa de transport, 2 jocs de fusibles de recanvi 2 llums de modelatge, 2 cables de xarxa, 1 cable sincro, 1 snoot + grid.

Valoració 2019

Nº total de jornades de material llogat: 4514

Total jornades lloguers externs: 278

Total jornades lloguers col·lectius residents: 437

Total jornades lloguers artistes residents: 1662

Total jornades lloguers projectes amb conveni de col·laboració: 930

Total jornades us intern hangar: 1207

La demanda general de material ha estat significativa durant l'any 2019. Respecte als anys anteriors hi ha hagut una increment en la demanda de material per part dels lloguer externs al public, i un increment significatiu entre els col·lectius residents del centre, que aprofiten d'aquesta forma les seves estades utilitzant el conjunt de serveis que posa Hangar a la seva disposició.

S'estabilitza per part dels artistes residents, augmenten significativament les cessions amb convenis de col·laboració així com l'us intern a les instal·lacions d'hangar.

• Tipus d'usuari i projectes

Els usuaris segueixen els tres tipus de perfil d'usuari que hem tingut fins ara:

a) Professionals autònoms que lloguen material pels seus treballs propis, quasi sempre treballs artístics, documentals o fotografia. En aquesta categoria entren els artistes residents d'Hangar o externs.

b) Produccions mitjanes-grans de caire artístic que lloguen el material i les sales d'Hangar: institucions, museus, centres cívics, companyies de dansa, etc...

c) Petites empreses d'audiovisuals o de disseny que necessiten material eventualment, com per exemple microfonia inhalàmbrica, gravadores de só o càmeres per enregistrar esdeveniments, il.luminació etc...

L'usuari extern més freqüent durant el 2019 ha estat el professional autònom així com petites productores.

Així mateix, al contrari d'anys anteriors, hem notat una lleugera baixada de la demanda per part de petites i mitjanes productores però cal destacar que en la majoria dels casos es tracta de lloguers de materials de molt baix cost. Com cada temporada intentem reformular el servei de lloguer de material a partir d'una millora en la detecció de les necessitats dels possibles usuaris que ens permeti augmentar la demanda.

• **Punts a destacar:**

El total de material sortint respecte a l'any anterior ha estat major. Hi ha hagut un augment significatiu en l'ús per part dels col·lectius residents, dels convenis de col·laboració i lloguer extern en detriment dels artistes residents.

Estem treballant per fer el servei el més accessible possible i poder detectar les necessitats dels usuaris actuals, tot ajustant encara més les tarifes i ampliant l'oferta de materials de lloguer.

Els artistes residents més actius en quant a ús de materials han estat: Anna Irina Russell, Paloma Schnitzer, Agustín Ortiz, Ruben Patiño, Sofia Caesar, Helena Vinent.

La incorporació d'un tècnic especialitzat en so el 2014 ha permès durat aquests anys assumir més projectes amb necessitats específiques en aquest àmbit, tot realitzant enregistraments d'àudio a les sales d'edició i platós i projectes de millora i màstering d'àudio, a més de donar suport i, per tant, millorar l'atenció a l'usuari extern com als artistes i col·lectius residents.

C) Infraestructures TIC al servei de la producció

Administració de sistemes, xarxes i serveis

El present és un resum de les activitats extraordinàries d'enguany en Hangar quant a l'administració de sistemes informàtics, deixant d'un costat intervencions més aviat rutinàries com el manteniment físic / lògic de la xarxa i dels ordinadors interns, la reparació de maquinària i les configuracions a comanda de les usuàries d'Hangar. Operacions que encara que no estan presents en aquesta memòria, són la part fonamental del treball diari en Hangar.

A) Infraestructura informàtica: lògica

L'aposta per l'autogestió d'infraestructures informàtiques i l'utilitzo de programari lliure, aposta que ha conviscut amb Hangar des dels seus començaments, ens ha portat des de 2014 a renunciar a l'exteriorització de serveis. Les possibilitats ofertes per la xarxa de fibra òptica i pel nostre proveïdor de connectivitat internet, la Fundació Guifi.net, fan que Hangar sigui encara un exemple de xarxa distribuïda i descentralitzada, allotjant servidors en les nostres

instal·lacions, oferint assessoria i ajuda a les nostres usuàries gràcies a l'experiència collida, mantenint instal·lacions físiques on les nostres usuàries que vulguin comprendre millor el funcionament de les tecnologies que utilitzen en els seus projectes puguin passar de la teoria a la practica, i amb un comprovat estalvi econòmic respecte a l'anterior practica d'exteriorització d'aquests serveis i maquinària.

Comprovada la fortalesa del nostre model en aquests últims 5 anys, i gràcies a l'experiència acumulada i a les millores en infraestructura que hem pogut realitzar en 2019, estem experimentant la possibilitat d'oferir a unes altres "fabriques de creació" l'utilitzo dels serveis internet allotjats en el nostre servidor.

B) Infraestructura informàtica: física

B1) Estructura de les xarxes internes

En Hangar, tres xarxes principals intercanvien trafico:

- la xarxa de gestion, que proporciona connectivitat cap a internet via fibra
- la xarxa de guifi.net, que es connecta gràcies a antenes wireless
- la xarxa interna, que aquesta' subdividida en:
 - xarxa d'oficines i serveis interns
 - xarxa de residents
 - xarxa de convidats
 - xarxa de servidors i serveis externs

B2) Servidors i serveis oferts

Tenim un servidor de còpies de seguretat, que proporciona 8 Terabytes d'espai útil per a còpies de seguretat d'ordinadors interns, servidors interns i externs, i arxius digitals multimèdia, espejados en dues còpies idèntiques, minimitzant així la possibilitat de perdre dades.

El nostre servidor principal aquesta' segmentat en diferents servidors virtuals, que ofereixen serveis interns per a la gestió d'Hangar i externs per a la publicació de continguts i per a la interconnectivitat des d'internet.

B3) Principals servidors virtuals operatius per als serveis interns

- lxc-*zentense: s'ocupa del programari "problemàtic", sigui dels serveis oferts per programes no estàndard, en particular el servei de gestió de reserves i el banc de dades de contactes. Tots dos programes són fonamentals per a Hangar però la seva falta de manteniment de codi programari rendeix necessari una cura especial de la seva seguretat, reduint els accessos únicament a màquines autoritzades.

- lxc-*gallifante: servidor virtual principal de la xarxa interna. Actualment s'ocupa de tots els altres serveis interns: pàgines web reservades, DNS, dades compartides.
- lxc-*openvpn: servidor que proporciona una entrada segura des de l'exterior a la gestió de la xarxa d'ordinadors d'Hangar.
- lxc-*tech: orquestrador ansible per a la gestió de múltiples servers i ordinadors de sobretaula.

B4) Principals Servidors virtuals operatius per als serveis externs

- lxc-*cardamom: vell servidor per a la publicació de continguts, on s'allotgen els serveis que, per diferents raons, no s'han pogut encara reconfigurar per a la nova infraestructura lògica.
- lxc-*ldap: serveis de correu electrònic (conjunt de diferents programes oferint protocols IMAP / POP / SMTP xifrats), LDAP, webmail, llistes de correu.
- lxc-*proxy: el nostre nou punt de distribució de serveis entre servidors virtuals no directament exposats a internet, punt d'entrada i sortida de tots els serveis internet que no necessiten IP fixa. Lxc-*proxy és porta d'accés per a una subxarxa informàtica aïllada que proporciona divisió lògica entre màquines que ofereixen serveis a internet i màquines que ofereixen serveis a la xarxa interna, minimitzant el risc d'atacs informàtics.

Entre els servidors que tenen en lxc-*proxy el seu arrel, destaquem:

- lxc-*museum: servidor que allotja les pàgines webs i projectes orfes o que no estan actualment mantinguts.
- lxc-bequis: servidor que allotja el nou servei de formularis interactius i tota la informació necessària a les usuàries que s'interessin en beques ofertes per Hangar.
- lxc-*cloud: nou servidor de Nextcloud, ofereix nombroses aplicacions cloud: el servei que té el major creixement d'ús per part d'usuàries.
- lxc-*nodejs: servidor que allotja els serveis dinàmics programats en codi no directament verificable pel sistema operatiu.
- lxc-*webserver: nou servidor per a la publicació de continguts
- lxc-*hangarweb: nou servidor dedicat per a la pàgina web d'hangar.org
- lxc-*weblamb: múltiples pàgines web de projectes d'hangar
- lxc-office: permet la edició de documents i ojas de càlculs via lxc-*nextcloud

Des de l'estiu 2019, a més, estem proporcionant màquines virtuals dedicades a projectes col·lectius que estan allotjats en hangar i projectes:

- lxc-*machine
- lxc-*beanother
- lxc-*caire

– lxc-*gridspinoza

A més dels dos servidors virtuals principals, tenim uns servidors virtuals secundaris per a usuàries que els requereixin i necessitin, i per al nostre desenvolupament i prova d'aplicacions.

C) Llistat de pàgines web exposades en Internet allotjades en el nostre servidor

Totes les pàgines web servides per Hangar estan xifrades amb certificats SSL de Letsencrypt. Està deshabilitat (via redirecció a <https://>) l'accés sense xifrat, excepte en els casos en què els creadors de la pàgina vulguin explícitament accés <http://>

addicted2random.hangar.org

apologia.hamacaonline.net

àlies apologiaantologia.net

àlies apologiantologia.net

atles.xarxaprod.cat

befaco.org

biofriction.org

caire.community

calc.hangar.org

cloud.hangar.org

crit.hangar.org

cardamom.hangar.org

demo.xarxaprod.cat

àlies xarxaprod.cat

dev.laescocesa.org

devel.hamacaonline.net

espaisdecreacio.cat

àlies espaisdecreacio.hangar.org

fase.xyz

fracciondisfuncional.hangar.org

gabinetedelasmentiras.tmtmtm.xyz
gemuse.hangar.net
gitlab.hangar.org
gridspinoza.net
hamacaonline.net
hangar.org
imvec.tech
àlies imvec.hangar.org
interfacemanifesto.hangar.org
llestes.hangar.org
mal.hangar.org
mail.caire.community
mail.fase.xyz
mail.gridspinoza.net
mail.hamacaonline.net
mail.hangar.org
mail.tmtmtm.xyz
mail.xarxaprod.cat
media.hangar.org
àlies canal.hangar.org
àlies mediabase.hangar.org
àlies dmmdb.hangar.org
menoslobos.hangar.org
menoslobos.hangar.org
minipimer.tv
àlies minipimer.hangar.org
newsletter.hangar.org
owncloud.hamacaonline.net

owncloud.hangar.org
pad.hangar.org
phpmyadmin.hangar.org
prototypome.gridspinoza.net
pipes.hangar.org
piwik.hangar.org
pornoterrorismo.com
prototypome.gridspinoza.net
queeringdamage.hangar.org
sexoskeleton.org
systorgy.hangar.org
tech.rebus.cat
telepresencia.hangar.org
test.befaco.org
toplapbarcelona.hangar.org
tmtmtm.xyz
wirkt.hangar.org
wiki.biofriction.org
wiki.hangar.org
xarxaprod.cat

D) Estat dels ordinadors i la maquinària

- En el curs del 2019, després d'un col·lapse definitiu del nostre servidor, hem pogut comprar un servidor de segona mà HP Proliant de generació 8. La major robustesa d'aquesta màquina respecte a l'anterior ens ha permès reestructurar lògicament el nostre servidor principal i oferir millors, robustos i ràpids serveis i aplicacions, sigui online que internes a Hangar.
- Continuem tenint una sòlida infraestructura de xarxa, amb encaminadors de programari lliure per a la connectivitat wireless, que proporciona connectivitat a tots els espais interns i externs d'Hangar.

- Els tres switches principals de la xarxa cablejada estan antiquats i necessitaran aviat ser substituïts.
- En les oficines, continuem treballant amb maquinària antiquada o de molt baix pressupost econòmic. Alguns dels ordinadors sobretaula necessiten ser substituïts.
- En els espais d'edició so i vídeo, no podem continuar proporcionant ordinadors: els antics han completat el seu cicle de vida i la despesa per a reemplaçar-los és molt alt.

E) Connexió de fibra òptica

En el curs de 2019 hem primerament pogut connectar-nos a una xarxa de fibra comercial i posteriorment, se'ns ha restablert la connexió via la fibra òptica de l'Institut Municipal d'Informàtica de l'Ajuntament de Barcelona, dos anys després de la seva abrupta interrupció.

E) Col·laboració amb Guifi.net

La col·laboració entre Hangar i Guifi.net - la xarxa informàtica oberta, lliure i neutral actualment més gran en el món - continua proliferant. Hangar continua oferint espai mensual per a les reunions de voluntaris de Guifi.net Barcelona, els Guifilabs: un espai obert i gratuït de desenvolupament, informació i gestió de la xarxa. A més, Hangar continua allotjant per a la comunitat de guifi una còpia de servidors virtuals reproduïbles Proxmox, un masteler amb antenes Wireless que funcionen sigui per a la gestió troncal de la xarxa, sigui per a facilitar l'accés lliure i gratuït a guifi.net per part d'usuàries.

3. LÍNIA D'ACTIVITATS DE FORMACIÓ I DE TRANSFERÈNCIA DE CONEIXEMENTS

El Programa de Transferència de coneixement(s) d'Hangar és un dispositiu d'aprenentatge amb l'objectiu de mobilitzar el pensament crític i l'activació d'una imaginació capaç d'elaborar els seus fronts de lluita estètica i política de manera acollidora i creativa. Es tracta d'un programa de formació que incideix en el qüestionament de les categories fixes en l'educatiu, els marcs disciplinats i la capacitació de coneixements de professionals, i que aborda l'organització i transferència de sabers com un espai polític-afectiu que desafii les jerarquies del que es pot o no es pot aprendre. Un programa que no entén el coneixement des de l'acumulació del saber, sinó en el desenvolupament de capacitats crítiques que facilitin el trànsit entre paradigmes de pensament.

Aquest programa inclou seminaris i tallers, però cerca posar especial especial accent en altres formats no-tradicionals a indagar o recuperar que assagin metodologies cooperatives i participatives dirigides a públics no- assegurats transversals i transgeneracionales; una multiplicitat de "cossos afectats" que afermin i expandeixin el camp d'acció d'Hangar. Per a això, entre els objectius d'aquest programa també es troba el de tramatar aliances i compartir – no sols recursos, sinó també línies de pensament i acció– amb altres institucions germanes, una labor essencial en la proposta metodològica del programa que es fonamenta en la col·laboració i la convivència.

Aquest programa s'assenteixi en l'activació de la teoria i el potencial de la trobada, que ve estimulat per grups de lectura, d'escolta, d'escriptura, de joc, de ball, d'assaig, de derives, d'estudi col·lectiu. Espais de compromís on fer coses amb altres persones és una convergència irreductible d'accions conjuntes unides sota el nom de la pràctica especulativa. Espais la disposició dels quals, intervenció, multiplicació i socialització de sabers pretenen incidir en la nostra realitat quotidiana, constituint ficcions, narratives, produint cossos, identitats i suscitant noves formes de subjectivitat. Un programa on des de posicions clarament indisciplinades s'aborden la manera en el qual les pràctiques artístiques i la producció i la transferència de coneixement impulsin no sols imaginaris, sinó també maneres de sentir, d'entendre i de situar-se en un món compartit.

Dades del programa

Total d'activitats: 24

Tallers finançats per Hangar: 6

Tallers impartits per artistes residents o ex-residents: 10

Tallers proposats externes: 4

Tallers en el marc de convenis de col·laboració: 3

a) Programa de cursos, tallers i seminaris

Everyone Should Write Fiction for Artworks

En aquest taller Michael Lawton va compartir la metodologia que ha desenvolupat a través de la seva recerca doctoral per escriure ficcions d'obres d'art (o altres objectes, coses, vibracions, actors, agents, inspiracions...). Aquest taller estava dissenyat per donar a les

persones algunes eines i tècniques per abordar un tema, i el temps i l'espai per escriure, amb el feedback de Michael i tots els altres participants.

A càrrec de Michael Lawton, artista en residència

Participants: 10 persones

Dates: 18, 25 de gener i 1, 8, 15 i 22 de febrer 2019

Bricolatge per a New Artesans. Curs d'introducció a la construcció i al muntatge

Aquest taller es va plantejar com una introducció / primer contacte a la construcció volumètrica i tridimensional. Un acostament als materials (fusta, ferro i metacrilat) per saber com tractar-los, entendre'ls i treballar-los. Un primer contacte directe, per poder projectar i solucionar problemes relacionats amb la construcció d'una manera fàcil i espontània, però sense caure en els nyaps. Deixa de fer nyaps i comença a quedar satisfet amb allò que construeixes. Aquest taller té com a objectiu primordial poder traslladar a la realitat allò que un projecta. Ens familiaritzarem amb les eines bàsiques, per trobar solucions pràctiques en allò que es vol construir. Durant el taller s'aplicaran els coneixements adquirits per construir un cub de fusta que podrà esdevenir en tauleta, tamboret, llum, taula de nit, objecte de disseny... cada participant del taller decidirà l'acabat i la finalitat de l'objecte.

A càrrec de Pense, equip Hangar

Participants: 15 persones

Dates: 24 i 31 de gener i 7, 14, 21 de febrer de 10.30 h a 14.30 h.

Tallers Viu

Viu és una trobada / homenatge / festival / esdeveniment / Afterparty de Live Coding que té l'objectiu d'aprofitar la coincidència espaciotemporal de livecoders presents en la quarta conferència internacional de live coding ICLC (del 16 al 18 de gener del 2019 a Madrid) per intercanviar experiències amb la comunitat de Barcelona. Tindrem 3 tallers de diferents maneres d'abordar el Live Coding per als quals no és necessari tenir coneixements previs (tot i que pot ajudar):

Participants: 50 persones

Dates: 21, 23, 24 i 25 gener 2019

La interfície deconstruïda

Lluny de ser una entitat purament immaterial, una interfície és una estructura física extremadament complexa, formada per un nombre ingent d'actors, i que té un impacte profund sobre aspectes molt diversos de la vida quotidiana. Malgrat el seu paper decisiu en el nostre dia a dia, les architectures materials i computacionals que suporten les interfícies resten ocultes i ignorades per la majoria dels seus usuaris. Aquest taller impartit per Joana Moll es va proposar revelar, deconstruir i rearticular els agents materials i immaterials que suporten les interfícies, per tal de fer-les visibles i poder revisar la seva influència sobre les dimensions social, política, econòmica, cultural i fins i tot emocional de la societat en xarxa. El taller La interfície deconstruïda va formar part de la primera edició de la Biennal Ciutat i Ciència

A càrrec de Joana Moll

Participants: 20 persones

Data: 9 de febrer 2019

El cinema-assaig (o la forma perillosa de barrejar allò personal amb el present)

Aquest taller de creació audiovisual impulsat des de la col·laboració entre Hamaca i Hangar estava dirigit a qui desitgi treballar la forma del cinema-assaig com a mitjà d'expressió. L'art digital incita a preguntar-nos Què fa el cinema avui en dia? Què queda de la seva relació allò

real? ¿Perquè i per a què acumulo imatges compulsivament a l'ordinador? Què puc fer amb elles? Es van tractar aquestes preguntes utilitzant imatges pròpies i alienes, atorguem-les un nou sentit i alliberem-les dels dictàmens narratius tradicionals, fent valer el nostre punt de vista sobre el món. El cinema-assaig per la seva forma mutant (barreja de ficció, documental i experimental) sobreviu eficaçment en el complex present audiovisual.

A càrrec d'Andrés Duque

Participants: 12 persones

Curs de 21 hores, 7 sessions de 3 hores

Dades: dimarts 26 de febrer i 5, 12, 19, 26 de març i 2, 9 d'abril 2019

Itinerant Actions: recording and broadcasting

Al taller es va abordar el tema de l'erosió i desintegració dels sistemes de la Terra i el col·lapse de les estructures en l'entorn natural i construït. Com a punt de partida, es demanarà als i les participants que presentin un objecte i el seu context al grup. L'objecte pot ser algun objecte trobat o fet, que suggereixi o indiqui un procés d'envelliment. Els i les participants han d'estar preparats per parlar sobre aquest objecte, per prendre part d'una discussió i d'un exercici escrit.

A càrrec de Luce Choules, artista en residència

Participants: 7 persones

Data: 27 de març

Documentant resistències. Lluites col·lectives i moviments socials al cinema documental

Un taller d'Hamaca amb la col·laboració d'Hangar. Més enllà del vincle evident amb l'actualitat i fins i tot amb un cert tipus de periodisme audiovisual, el cinema documental s'ha aproximat al llarg de la seva història a les lluites col·lectives amb les quals ha compartit temps i espai. No solament ha estat narrador de diferents conflictes entre això que cridem "el poder" i aquells que qüestionen la seva hegemonia, sinó que ocasionalment ha exercit com a catalitzador, impulsor o "braç mediàtic" d'algunes reivindicacions socials.

A càrrec de Pablo Rogero. Convidada Adoración G. Elipe.

Participants: 6 perspnes

Dades: 29 de març, 1 i 3 d'abril

Ecoficcions. De l'imaginari cinematogràfic a les narratives especulatives

Com aborda el cinema de ciència-ficció els conflictes ambientals? Quins futurs ecosocials són possibles segons aquest imaginari? En quina mesura els futurs que se'ns plantegen estan condicionats pel model d'organització social actual i la idea de progrés de la modernitat? Perquè ens costa tant pensar en futurs no apocalíptics? Podem imaginar escenaris alternatius als plantejats?

A càrrec de Paula Bruna, artista en residència

Participants: 17 persones

Dates: 3, 4, 10, 11 abril

Matemàtiques per a so i visuals

L'objectiu d'aquest curs va ser revisar el pensament matemàtic bàsic utilitzat en la programació de so i la creació de visuals. El curs està dirigit al públic interessat a revisar conceptes (com a trigonometria) des de la perspectiva de la programació creativa.

A càrrec de TOPLAP, artistes en residència

Participants: 13 persones

Dates: 26 i 27 abril

Dibuixar malament. Taller familiar

Dibuixar malament va ser el primer taller del cicle Què Onda?, que treballarà les “disrupcions” o les pertorbacions, siguin espacials, temporals, sonores o mentals a través de 3 sessions amb col·lectius residents d’Hangar i altres convidats/des de l’àmbit artístic i cultural. Tot tindrà lloc els matins dels dissabtes.

A càrrec de TMTMTM, artistes en residència

Dinamitzat per Priscila Clementti

Participants: 10 persones

Data: 5 maig

Imatge espai: Videomapping, cinema expandit i realitat augmentada

Integrant estudis sobre vídeo art, percepció i programació informàtica aquest curs aborda el videomapping com a instrument creatiu per a produir escenes de realitat augmentada, explorar la il·lusió òptica digital i les experiències visuals immersives i distribuïdes en l’espai.

A càrrec de Libertar.io Laboratorio de educación en Tecnología, Arte y Filosofía (Álvaro Pastor)

Participants: 7 persones

Dates: 8, 10, 15, 17, 22, 29, 31 maig 2019

Narratives encarnades, embodied virtual reality

Segon taller de Producció de narratives encarnades en realitat virtual amb The Machine To Be Another & BeAnotherLab. Al llarg de tres dies, els participants podran experimentar alguns dels diferents formats de disseny, interacció i creació en realitat virtual basats en el projecte La máquina de ser otro (The machine to be another)

A càrrec de BeAnotherLab, artistes en residència

Participants: 12 persones

Dates: 10, 11 i 12 maig

Introducció a l’ús de Shaders

En aquest taller hem explorat els conceptes bàsics per poder crear programes simples anomenats shaders que s’executin en un GPU. Farem servir eines existents i parlarem de les opcions per desenvolupar les pròpies.

A càrrec de TOPLAP, artistes en residència

Participants: 12 persones

Dates: 31 maig i 1 juny

Everyone Should Write Fiction for Artworks. 2a edició

En aquest taller, Michael Lawton va compartir la metodologia que ha desenvolupat a través de la seva recerca doctoral perquè tots i totes escriguem ficcions d’obres d’art (o altres objectes, coses, vibracions, actors, agents, inspiracions...). Aquest taller està dissenyat per donar a les persones algunes eines i tècniques per abordar un tema, i el temps i l’espai per escriure, amb el feedback de Michael i tots els altres participants.

A càrrec de Michael Lawton, artista en residència

Participants: 11 persones

Dates: 28 juny, 1, 3, 5, 8 juliol

Ràdio Arendt: Captura de ressonàncies arendtianes en 2019

L’activitat es va centrar en Hannah Arendt, la ràdio i el so, amb la finalitat de recollir les veus dels/les participants que qüestionen, desafien i reben el llegat d’Arendt per a les futures

generacions en 2019.

A càrrec de Nicole Dewandre i Roberto Paci Dalò

Participants: 8 persones

Data: 3 julio

Imatge Porno. Institut d'Estudis del Porno

La imatge porno rebutja anàlisis simples. Com tota imatge, mai és allò que diu ser. Ella, que sembla que tot ho mostri, és pura opacitat. Como analitzar-la des d'una perspectiva feminista? Com pensar-la? Com som mirades per ella, com la mirem? Como és/ens fa cos? (com se/ens "encosa"?)

A càrrec d'Ona Bros

Participants: 12 persones

Dates: 8, 9 i 10 de juliol

Iniciació sensorial al 16mm

Partint de la idea del cinema com a experiència, recuperant la seva essència pel que fa a la mecànica i l'art, aquest taller busca aportar les eines necessàries i iniciàtiques per a la creació (filmació-revelat i projecció) d'una pel·lícula col·lectiva en 16 mm, considerant-ho un experiment sensoriomotor fílmic.

A càrrec d'Adriana Vila

Participants: 20 persones

Dates: 9, 10 setembre 2019

Com si fos un far, un taller familiar

Partint del llenguatge dels fars, que no només serveix per advertir als vaixells de la proximitat de la costa, sinó que també els permet reconèixer-se, diferenciar-se i relacionar-se entre ells gràcies als diferents intervals i tonalitats de la seva llum, aquest taller convida a explorar altres formes de comunicació fent servir la llum com a element principal. Un dispositiu per al joc amb reflexos, espurnes i vibracions; amb el que es veu i amb el que no, que permeti crear nous codis i descobrir missatges ocults.

A càrrec d'Anna Irina Russell, artista en residència

Dinamitzat per Priscila Clementti

Participants: 10 persones

Data: 13 setembre

Nocturnal Emissions. Institut d'Estudis del Porno

La pornografia dibuixada i la seva capacitat per construir cossos i situacions sense límits ens ha proporcionat, des de ja fa molt, un espai on concretar i testejar les nostres fantasies i fetixes, apel·lant als nostres desitjos més ocults, buscant la nostra atracció o provocant el nostre rebuig.

A càrrec de Francesc Ruiz

Participants: 13 persones

Dates: 25, 26, 27 setembre

Live coding amb TidalCycles

El live coding és una forma d'art escènica i una tècnica de creativitat centrada en l'escriptura en temps real de codi font, mitjançant programació interactiva, que s'utilitza per crear so o imatge en temps real. Tidal és un llenguatge de programació que permet fer live coding basat en patrons. Aquest taller consta de dos mòduls (no cal cursar el segon) que tenen els objectius de presentar les eines del llenguatge i aprofundir en l'ús de Tidal com a eina de composició.

Dates: 7 i 8 novembre
Participants: 20 persones
A càrrec de Toplap i Alex McLean

Tecnologies per al plaer. Institut d'Estudis del Porno

Què ve al cap i què es queda fora d'aquestes imatges quan es pensa plaer sexual i joc? Aquest taller va explorar col·lectivament els imaginaris i pràctiques eròtiques no normatives per dissenyar i desenvolupar eines -altres- destinades al plaer.

A càrrec de Belén Soto
Participants: 10 persones
Dates: 12, 19 i 26 novembre

Xarxes obertes i coneixement obert. Com protegir els comuns de l'extractivisme d'actius

Posant sobre la taula aquest escenari, l'objectiu de la jornada va ser reunir un grup d'especialistes vinculats a projectes de disseny obert amb metodologies comunitàries i treballar en possibles camins de futur per a aquesta problemàtica. El treball començarà amb intentar definir el que és la Innovació Social Digital en l'àmbit local per passar a treballar en les preguntes motor de la jornada.

Data: 26 novembre
Participants: Befaco – Manu Retamero, Mario Santamaría, Makea, Efraín Foglia, Goteo – Javier Carrillo, Decidim – Angela Precht i Andrés Lucena, Karma Peiró

Poesia tentacular

Aquest taller va plantejar el fet poètic com la ruptura i recomposició constant de relacions entre signes, subjectivitat, logotips, l'inabastable/l'indicible i la visió, en un gest com tocar, sentir, sentir-pensar. Intentar emetre signes lingüístics des d'altres on i altres quan, interiors orgànics, cavitats filamentoses, vagines, boques amb llengües, mans, algues, pèls.

A càrrec d'Alba Mayol Curci
Participants: 8 persones
Dates: 28, 29 i 30 novembre

Grup de lectura i pensament pornogràfic. Institut d'Estudis del Porno

Aquest curs va contemplar una aproximació tant a la producció textual i teòrica, com a l'audiovisual, gràfica i tecnològica. Està orientat a totes aquelles persones que tinguin un interès a aproximar-se a la pornografia des de múltiples dimensions i punts de vista.

A càrrec de Lucía Egaña R.
Participants: 10 persones
Dates: 26 juny, 15 juliol, 25 d'octubre, 10 desembre

Valoració 2019

Aquest any Hangar ha impulsat el programa de formació augmentant el finançament dedicat a aquesta àrea. D'una banda, ha continuat fomentant els tallers impartits per artistes residents, Per l'altra, ha ampliat la seva proposta formativa amb el Programa formatiu d'Estudis del Porno, impulsat per l'Institut d'Estudis del Porno, integrat per Ona Bros, Lucía Egaña, Francesc Ruiz. Un programa expandit al llarg de tot l'any de tallers teoricopràctics, grups de lectura i sessions públiques de visionat. Aquest curs va contemplar una aproximació tant a la producció textual i teòrica, com a l'audiovisual, gràfica i tecnològica. Volia generar un espai

d'aprenentatge acurat, còmode i destal per a imaginar, crear i estudiar amb el porno. Aquest Programa va estar orientat a totes aquelles personis que tinguin un interès a aproximar-s'a la pornografia donis de múltiples dimensions i punts de vista.

A més, enguany el programa ha inclòs una novetat: la inserció d'Hangar PIMPAM. Pimpam és part del programa de formació d'Hangar que té com a objectiu vincular les pràctiques artístiques contemporànies amb públic familiar i infantil, com a espai de creació i aprenentatge en comunitat. Amb aquesta programació d'activitats i tallers al voltant de la creació artística contemporània dirigida a nenes, nens i famílies, es busca generar un laboratori, un lloc de coneixement i d'experimentació que mira al barri i el context local. Un lloc per a fer i aprendre, a partir de diferents propostes, entenent l'expressió artística com una eina per a l'educació d'una manera sensorial i activa.

Per a finalitzar, esmentar que a la fi de 2019 es va tancar un cicle de l'àrea de Transferència de coneixements d'Hangar articulada per Clara Piazuelo. Tot i aquest punt d'inflexió, la nova responsable de l'àrea, Carolina Jiménez, preveu en el seu programa la continuïtat de la tasca realitzada per Clara Piazuelo en aquest àmbit i també fer un treball a fons pel seu enfortiment i consolidació. Un projecte de pedagogia i activisme institucional que suposi un desafiament tant per a les "estudiants", les docents –enteses aquestes com a categories diferencials en reconfiguració– i per al propi Hangar. Els desviaments que obriran en ell cadascuna de les persones que el encuerpen –amb les seves diferents procedències, patrimonis epistemològics i tradicions de pensament– situaran el programa en un continu re-acoblament, en el qual la radicalitat es practiqui des de la participació afectiva i només s'entengui com un "anar a l'arrel de les coses". Per a això, un dels eixos fonamentals del Programa de cara al 2020 serà la seva interdependència amb el programa de recerca d'Hangar. Una recerca transformadora, entesa com a compromís amb la vida.

b) Dijous oberts

Els Dijous oberts es van iniciar com a trobades setmanals obertes a artistes, creadors i desenvolupadors de diferents disciplines d'art electrònic que volen treballar amb eines de maquinari i programari lliure. L'assistència és sempre lliure i gratuïta, i permet als participants trobar-se amb experts tecnològics en eines lliures i col·lectius amb qui col·laborar i compartir recursos per desenvolupar projectes. Aquestes trobades permeten tant als creadors com als desenvolupadors guanyar autonomia i aprendre les tècniques i les aplicacions específiques que necessiten en el marc d'una situació favorable a la transferència de coneixement en total consonància amb la filosofia del programari lliure. A més, cada dijous per la tarda s'ofereixen assessories gratuïtes des del laboratori d'interacció d'Hangar, i des dels diferents col·lectius i projectes residents que formen part del centre.

Valoració

En general la valoració és bona a nivell de programació, i amb l'increment de col·lectius i projectes residents ha augmentat considerablement el nombre d'activitats i assistents. Això ha permès que els Dijous Oberts es consolidin com una proposta bastant única a la ciutat de Barcelona i més tenint en compte que totes les activitats són completament gratuïtes.

c) Programes interdisciplinaris de transferència

Aquest node s'orienta a l'intercanvi de coneixements entre disciplines artístiques i entre aquestes i altres sectors especialitzats en la recerca.

c.1. Àudio formal

Àudio formal és una plataforma d'experimentació i formació al voltant de la música i el so en la pràctica artística que va neixer al 2011 amb l'objectiu d'articular la programació de diverses iniciatives en torn a les pràctiques artístiques sonores contemporànies i, sobretot, experimentals.

Valoració 2019

Durant el 2019 s'ha continuat treballant en aquest programa. Vem decidir no fer convocatòria per la confecció del programa sonor, i en el seu lloc vem crear Rarefacció un cicle de mostres sonores per part d'artistes del context així com internacionals. En quant als convenis en el marc d'Àudio formal, durant el 2019 s'ha comptat amb les col·laboracions actives de L'Orquestra del Caos, Niu, Befaco, anòmia, i que han conformat la programació de l'Àudio formal 2019. Per al 2019 vem proposar al col·lectiu anòmia un seguit de mostres sonores que van programar durant l'any, per al 2020 encarreguem aquesta tasca a Agnès P.

Llistat d'activitats d'Àudio formal

Convenis:

L'Orquestra del Caos

16 i 17 gener, 6 i 7 febrer, 20 i 21 març, 10 i 11 abril, 8 i 9 maig, 26 i 27 juny, 17 i 18 juliol, 18 i 19 setembre, 13 i 14 novembre, 11 i 12 desembre.

Màster d'Art Sonor de la Universitat de Barcelona

4 i 5 febrer

Associació cultural Niu

18 i 19 gener, 16 febrer, 1 març, 13 juny, 15 i 26 octubre, 6,8 i 16 novembre,

Befaco

30 i 31 agost – Modular day
26 gener – Presentació Synth Vicius
31 gener – Jam befaco Kunststiftung

Programa propi Rarefacció

12 abril – Benjamin Weiss aka Nerk i Kentaro Terajima
19 abril – Ensemble Economique i David M.Romero
26 abril – Jessika Ekomane i Tutu
12 juliol – Female Laptop Orchestra

c.2. Col·laboracions

De forma paral·lela al programa d'activitats, Hangar col·labora i acull en el seu espai activitats puntuals d'artistes, organitzacions, associacions, col·lectius i projectes artístics i culturals. Aquestes trobades tenen per objectiu facilitar l'intercanvi de metodologies i coneixements entre els creadors i professionals de la recerca d'altres sectors. **Les activitats vinculades a l'encreuament informal i formal de coneixements entre científics i creadors les trobareu a l'apartat 1.a. La recerca artística i la recerca interdisciplinària d'aquesta memòria.**

Valoració 2019

En el 2019 s'ha continuat treballant per intentar mantenir un equilibri entre les necessitats de la comunitat artística resident a Hangar, així com necessitats de col·lectivitats externes, a més a més de les necessitats de producció d'altres agents culturals de la ciutat, s'ha de comentar que hem procurat disminuir el desgast que això genera a l'equip, filant prim només hem acceptat aquelles activitats que tenen sentit de localitzar a les instal·lacions d'Hangar. Hem incentivat el treball dels artistes al centre mitjançant diferents beques de recerca i producció, i això ha afectat també a l'ús dels espais i al programa d'activitats públiques resultants al igual que desdel'any 2017. Per aquest motiu aquest any hem seguit programant menys col·laboracions.

4. LÍNIA DE DIFUSIÓ I D'INTERCANVI

a) Programa d'activitats de difusió i d'intercanvi

L'objectiu principal d'Hangar no és l'exhibició dels projectes artístics però, amb l'ànim de contribuir a generar una massa crítica al voltant de les pràctiques artístiques contemporànies, volem crear un context d'activitats que distingueixi Hangar d'altres projectes d'exhibició de les arts visuals. Per això, oferim un espai cada vegada més consolidat per a l'intercanvi de pràctiques artístiques, dels seus processos i mètodes, en forma de presentacions o d'instal·lacions efímeres.

D'una banda, donem suport a les creacions dels artistes residents, tant dins el centre en format de presentacions o de jornades de portes obertes, o fomentant les visites de professionals del sector (Artnow, HomeSession, galeristes o curadors independents).

D'altra banda, també donem cabuda a altres projectes que precisen d'una plataforma de presentació informal, d'altres propostes concretes relacionades amb la pràctica artística i que no ténen espai disponible: el Màster d'Art Sonor, Wiffi.net o el grup d'investigació teòric sobre els videojocs.

En tercer lloc, fomentem l'espai per a l'intercanvi de pràctiques culturals, dels seus processos i mètodes, tot obrint un espai de trobada, de diàleg i de transferència d'experiències entre el propi entorn artístic, i també; entre els artistes i altres col·lectius que actualment estan venint a Hangar, com les comunitats de desenvolupament tecnològic lliure o els creadors sonors, tot reduint distàncies disciplinars i encetant línies d'activitat que puguin generar dinàmiques de R+D transversals i dinàmiques.

I per últim, el programa de difusió també inclou les moltes escoles i grups que visiten Hangar i els assistents a les presentacions i activitats públiques del centre: públic general i especialitzat que mitjançant aquestes activitats té accés directe als artistes i als processos de producció artística més contemporanis. Per a una relació detallada de les visites al centre, veure l'apartat 7. *Comunicació* d'aquesta memòria.

Valoració 2019

La continuïtat del suport de la Fundació Banc Sabadell a les activitats dels artistes residents del centre, ha permès seguir amb qualitat aquest any el programa d'activitats amb ells i, conseqüentment, fidelitzar públics que es mantenen pendents d'aquestes activitats. Aquest programa inclou: Tallers Oberts Poblenou (anual), Sessions Polivalents (anual) i Paratext (mensual) així com la seva edició impresa que aquest any ja s'ha editat el tercer volum, cal esmentar també que deixarem de fer aquesta edició per tal de destinar els recursos econòmics al nou programa d'activitats de les artistes residents.

Com a novetat més destacada d'aquest any en quant a les activitats amb els artistes residents es l'increment de la participació a les presentacions del Paratext. En el 2019 seguim amb la dinàmica de que qualsevol artista col·lectiu o residència participa en el Paratext. Això es molt important per tal de comunicar el treball dels artistes al pròpi context, per forçar el coneixement de tots els agents que actuen al Hangar i també per obtenir mitjançant la publicació Paratext vol.3 un compendi amb totes les residències.

a.1. Cafès amb...

Llistat de trobades:

- Gallery Weekend
- Artnou visita tallers 13 setembre
- Luce Choules 19 febrer
- BAR 12 març
- Home Session / Shu-Jung Chao 2 octubre
- Home Session / Thierry Liegeois 4 diciembre

a.2. Paratext

30 gener – Paratext 33 amb marit Tunestveit Dyre, Laura Ige, Sofiane Zouggar, Meriam Ben Amor, Anna Irina Russell.

27 febrer – Paratext 34 amb Maija Annikki Savolainen, Francisco Navarrete Sitja, Xavi Manzanaras, i Gazi Nafis Ahmed.

27 març – Paratext feat Encura #3 amb Patricia Dauder, Paula Bruna, David Ortiz Juan, Luce Choules i Laia Thorpe.

17 abril – Paratext 35 amb Beca Asilo, Martin Vitaliti, Bartomeu Sastre, i Laura Arensburg.

19 juny – Paratext 36 amb David Ortiz Juan, Francisco Navarrete Sitja, Mario Santamaría.

24 juliol– Paratext 37 amb Julia Spinola, Sandrine Deumier, Lara Fluxà, Jeanine Verloop.

22 octubre – Paratext 38 amb Jhouyu Hsieh, Simon Pfeffel, Shaotong He i Consol Llupià.

27 novembre – Paratext 39 amb Giulia Deval, Vertonica Tran i Arash Fayez.

18 desembre – Paratext 40 amb Paloma Schnitzer, Rebecca Close, Erick Alejandro Hernández, Alba Mayol Curci.

a.3. Hangar Obert en el marc dels Tallers Oberts de Poblenou / Poblenou Crea!

Cada any Hangar celebra unes jornades de taller oberts, integrades en el programa Tallers Oberts de Poblenou (TOP), en el marc de la Festa Major de Poblenou. És el moment de màxima i més directa obertura al barri, el moment en què els veïns entren fins als tallers dels artistes i hi poden parlar directament, amb el seu treball al davant.

El 2019, Hangar Obert hantingut lloc els dies 13 al 14 de setembre.

a.4. Sessions Polivalents #12: Pleasure island

El 26 de juliol la festa *Pleasure Island* pren Hangar. La celebració s'emmarca en la XII edició de les *Sessions Polivalents*, un conjunt d'activitats de caràcter anual i d'un sol dia de durada que són gestionades per les artistes residents d'Hangar.

Aquest 2019, les artistes conviden a *Pleasure Island*, una festa "infantil" on el flux entre el naïf i el sinistre genera un espai de trobada en què el joc i els estats d'ànim més instintius i primaris s'entrellacen amb somriures creepy i sensacions de parc d'atraccions abandonat.

Hi participen La Britney Calva Dj's, Luna Ki, Qualiatik, Diego Navarro Dj, ¥€\$\$i PERSE, Bartolomé, Kaverna, Ricarda Padín, El Club del Videojoc, Antoni Hervàs, Grup de Cicatrizació.

a.5. Publicació Paratext

El 2019 hem publicat Paratext Vol.3. Es pot descarregar a:

<https://hangar.org/ca/publicacions/paratext-vol-3/>

5. LÍNIA D'INTERNACIONALITZACIÓ

Hangar té una llarga experiència en l'àmbit de la internacionalització d'artistes i projectes, i ha treballat en el 2019 en les següents línies.

a) Programes de beques d'intercanvi

D'una banda, el 2019 es van renovar els convenis per a l'elaboració de programes d'intercanvi amb la Casa de Velázquez de Madrid, el programa Summer Session, en col·laboració amb V2_Lab (Rotterdam), i la Beca Baden-Württemberg Catalunya, en col·laboració amb el Goethe Institut Barcelona, la Fundació d'Art de Baden-Württemberg de Stuttgart (Württembergischer Kunstverein i la Kunststiftung) i la Generalitat de Catalunya.

En aquesta **tercera edició de la beca d'intercanvi entre Hangar i la Casa de Velázquez**, tres artistes residents a Catalunya es van desplaçar a la Casa de Velázquez de Madrid (un artista en la modalitat de residència de producció i dos artistes en la modalitat de residència de recerca) i una artista francesa va realitzar una residència de producció en Hangar (Barcelona).

Es va continuar amb la **col·laboració entre Hangar i el programa Summer Sessions**. Les Summer Sessions són residències internacionals d'art i tecnologia de curta durada per a artistes i dissenyadors/es emergents. Una xarxa d'organitzacions culturals d'arreu del món patrocina i acull les residències. Aquest any Hangar va patrocinar una artista d'Espanya per participar en aquest programa i realitzar una residència de dos mesos a [V2_Lab](#) (Rotterdam) i en canvi va rebre a una artista holandesa durant dos mesos als seus espais.

S'ha renovat per sisena vegada el **programa de beques d'intercanvi entre Baden-Württemberg i Catalunya** en el marc del conveni establert el 2014 entre el Goethe Institut de Barcelona amb la col·laboració per una part de la Fundació d'Art de Baden-Württemberg de Stuttgart (Württembergischer Kunstverein i la Kunststiftung) i d'un altre, de la Generalitat de Catalunya i Hangar. L'objecte d'aquest conveni és oferir una beca de producció a quatre artistes (dos de Baden-Württemberg i dos de Catalunya) amb l'objectiu de donar suport al desenvolupament de treballs artístics vinculats als contextos de cada un dels centres i institucions participants, fomentar l'intercanvi interregional entre creadors de Baden-Württemberg i Catalunya i possibilitar experiències de diàleg entre les dues comunitats artístiques i els seus respectius col·lectius socials. Les residències dels artistes procedents de Catalunya van tenir una durada de vuit setmanes, els mesos de juliol i agost, així com les dels artistes alemanys que es van realitzar el setembre i octubre 2019.

Així mateix, es va seguir amb la **col·laboració entre Hangar i el govern de la Ciutat Autònoma de Buenos Aires**, començada el 2013 en el format de residències institucionals, per a la realització d'un programa de residències d'intercanvi entre Buenos Aires i Barcelona. Dins d'aquest programa es va seleccionar a una artista resident a Espanya perquè participi en la Residència Internacional Campus Biennial, organitzada per la Biennial d'Art Jove de Buenos Aires en col·laboració amb el Centre Cultural Recoleta. La artista procedent d'Argentina realitzarà la seva estància a Hangar el maig i juny 2020.

A més, es van dur a terme la segona i tercera etapes del programa **Residències de Creació BCN> TNS> ALG 2018-2019**, coordinat per Jiser Reflexions Mediterrànies. Aquest projecte

compta amb la col·laboració del Centre des Arts Vivants de Rades (Tunis), el Box24 a Alger i el suport de les Ambaixades d'Espanya a Tunis i Alger i l'Institut Cervantes d'Alger. A través d'una convocatòria oberta es van seleccionar nou joves artistes visuals residents a les ciutats de Barcelona, Tunis i Alger, per realitzar una estada conjunta de recerca i d'experimentació plàstica de 2 mesos a les ciutats de Barcelona (desembre 2018 – gener 2019), Tunis (maig – juny 2019) i Alger (setembre – octubre 2019).

Valoració 2019

En relació a la beca d'intercanvi amb la Casa de Velázquez, no va haver-hi canvis substancials, excepte que en el cas de les dues beques de investigació. Enguany, es va substituir la partida de producció, destinada a les publicacions, amb una partida de suport a la investigació, destinada a finançar la col·laboració amb un tutor artístic/acadèmic. Tot i així, durant el curs de les residències, es va decidir, conjuntament als artistes residents i a l'equip de la Casa de Velázquez, usar la partida per finançar costos directes de producció de les investigacions. De cara a la pròxima edició, es planteja deixar més obert el concepte d'aquesta bossa de suport a la investigació per respondre millor a les necessitats específiques de cada projecte. Així mateix, es va suprimir la beca en modalitat de producció, a causa d'una incompatibilitat amb altres programes de la Casa de Velázquez. Es van mantenir les dues beques de investigació, però amb un potenciament de la dotació econòmica.

Pel que fa a la beca d'intercanvi amb Baden-Württemberg, va haver-hi uns retards a l'hora de tancar el programa, a causa d'uns problemes administratius en la gestió de la subvenció que va finançar el projecte. Tanmateix, les beques es van poder dur a terme amb normalitat i sense cap afectació a l'experiència dels residents.

La beca d'intercanvi amb V2_Lab dins del programa Summer Session també va consolidar-se, millorant-ne el seguiment i el suport tècnic dedicat a la artista resident en Hangar. El programa seguirà de cara al 2020.

Pel que fa a la beca d'intercanvi amb la Bienal d'Art Jove de Buenos Aires, també cal destacar l'avaluació molt positiva que van donar tant la artista becada com el centre d'acollida, el Centro Cultural Recoleta. Esperem a finalitzar l'intercanvi, amb la residència de la artista argentina el 2020, per treure una avaluació completa del programa i plantejar una possible continuació.

b) Beques institucionals en conveni marc amb Hangar per a artistes estrangers

Hangar col·labora mitjançant convenis amb institucions culturals amb programes de beques per a la realització de residències internacionals de curta durada als tallers i a la residència d'Hangar. El període d'aquestes residències va d'un a tres mesos.

El 2017 es va renovar de forma bianual el conveni de col·laboració per a residències institucionals amb l'**Oficina Econòmica i Cultural de Taipei i el Ministeri de Cultura de Taiwan**. El 2018, a través d'aquest programa, una artista taiwanesa va realitzar una estada de dos mesos en Hangar, el juliol i l'agost. Aquest conveni es renovarà novament de cara al

2019.

Així mateix, es va renovar un any més la col·laboració amb la **Sala d'Art Jove** i HISK. El mes d'Agost, dos artistes d'HISK van realitzar dues estades, d'un mes cada una, a Hangar. Aquesta col·laboració no es continuarà de cara el 2019.

Per acabar, enguany Hangar ha acollit un artista procedent de Bangladesh, dins d'un projecte de residències coordinat per **Xarxaprod, la Xarxa Catalana d'Espais de Creació i Producció, amb el suport de l'Artist Protection Fund (APF) dels Estats d'Units**. La residència s'ha realitzat durant els mesos de desembre 2018, gener i febrer 2019.

Valoració 2019

El 2018 es van fidelitzar les ja consolidades relacions amb l'Oficina Econòmica i Cultural de Taipei, que s'han mantingut per tant durant 2019.

Els artistes que participen en aquest programa de residències d'Hangar, gaudeixen d'una magnífica experiència tant professionalment com personalment, com demostren en els seus informes al final de l'estada. Tots coincideixen en valorar positivament el context que els hi proporciona Hangar amb la interrelació amb altres companys, els col·lectius residents i el context artístic local, el suport i l'assessorament tècnic, la disposició de materials i espais, a més de les activitats i les presentacions mensuals.

Respecte al 2018 i de cara als anys vinents, s'han mantingut algunes de les col·laboracions, com el conveni amb l'Oficina Econòmica i Cultural de Taipei i el Ministeri de Cultura de Taiwan, però d'altres es discontinuaran o passaran a règims d'intercanvi. El potenciament dels programes d'intercanvi respon en part a la voluntat de crear unes relacions de reciprocitat i intercanvi mutu entre contextos, amb la possibilitat no de només rebre els artistes sinó de crear canals i intercanvis d'experiències entre els artistes, el context local i el dels altres països.

6. COMUNICACIÓ

Al llarg del 2019 s'ha treballat seguint els objectius marcats en el pla general de comunicació d'Hangar. Aquest ha estat el quart any que Hangar compta amb un departament intern de comunicació i per aquest motiu l'àrea ja gaudeix d'una autonomia i ritme de treball integrat completament dins l'equip i la comunitat d'Hangar.

Els objectius generals establerts són:

- Donar a conèixer què és Hangar i quins són els serveis que ofereix
- Donar a conèixer l'activitat general del centre
- Millorar la visibilitat dels projectes que es desenvolupen i dels artistes residents
- Captar nous usuaris perquè segueixin els perfils de plataformes socials i newsletters
- Reforçar el sentit de pertinença a un projecte conjunt de la comunitat més propera: artistes residents, projectes residents, projectes de coworking, equip tècnic i membres del patronat

Els objectius específics són:

- Reforçar la imatge del centre
- Treballar la identitat visual
- Generar una relació permanent amb els periodistes i mitjans de comunicació
- Revisar i implementar les eines de comunicació actuals (físiques i digitals) per agilitzar processos interns i externs
- Assolir ritme i constància en publicacions
- Actualitzar les bases de dades
- Documentar les activitats pròpies del centre
- Recopilar, crear i traduir els continguts per a la web

a) Comunicació interna

Pel que fa a la comunicació interna, s'han consolidat les eines creades per a la transmissió de la informació, L'ús de diversos formularis, fa que aquesta arribi d'una forma clara i àgil, creant un hàbit a l'hora de compartir les activitats programades per diferents agents del centre.

En el cas de Recerca, s'ha incorporat una persona per a la comunicació d'aquesta àrea, encarregada de recavar la informació i de divulgar-la en tant a la web d'Hangar com a la web d'investigació Grid Spinoza i els canals propis de difusió.

a.1. Arxiu històric

Des del 2019 s'ha creat un arxiu històric que guarda la informació sobre totes les activitats del centre de forma ordenada i clara. Aquesta era una eina necessària, ja que, fins ara, no havia constància de les activitats més enllà de les entrades de la web. Amb el nou arxiu, tot el que ha succeït a Hangar des del 2019 es troba arxivat cronològica-

ment i es genera així una eina per guardar tot el material que es genera amb les activitats (fotografies, gravacions, material gràfic, etc). L'arxiu és consultable offline.

b) Comunicació externa

Hangar és un espai on conviuen diferents comunitats, per tant les activitats públiques que es deriven d'aquestes comunitats són de caràcter molt divers. Així mateix, Hangar col·labora amb altres entitats acollint en el seu espai performances, activitats, concerts... Un dels objectius de l'any passat ha estat diferenciar la programació i activitats pròpies d'aquelles externes que tenen lloc a Hangar i el 2019 s'ha continuat en la mateixa línia, ja que permet difondre el programa d'una forma més clara i ordenada pels canals de comunicació: web, xarxes socials, newsletter i notes de premsa.

b.1. Web

S'han continuat fent canvis a la web per, una banda, simplificar el menú i, d'altra, donar informació d'una forma més clara.

En primer lloc, s'ha actualitzat la categoria d'*Espais i equips*. Dins d'aquesta categoria, en l'apartat de *Lloguer d'espais* s'ha creat un dossier en format pdf que mostra els espais disponibles i les seves especificitats. S'ha afegit informació que faltava com els plànols de cada espai o material gràfic. També s'ha simplificat la informació de l'espai de la *Zona Coworking* i de *Lloguer d'equips*.

Dins la categoria *Hangar*, s'ha creat un apartat especial per al *Patronat*, que inclou la imatge i una breu biografia de cada patró, amb la finalitat de donar transparència a l'òrgan de govern del Centre.

Per últim, a la categoria de *Residents*, s'ha canviat la disposició de l'apartat *Arxiu d'artistes*, on, fins ara, hi sortien en una sola llista per ordre alfabètic tots els artistes que ja no són residents. Ara, s'han dividit per *Arxiu d'artistes residents* i *Arxiu d'artistes becats* i dins de cada apartat, els artistes es mostren agrupats per modalitat de residència o beca.

b.2. Xarxes socials

Un dels objectius generals ha estat la captació de nous seguidors a través de les nostres xarxes, que són Twitter, Facebook i Instagram.

Per aquest objectiu, s'han realitzat les següents accions:

- Reactivació d'Instagram i difusió setmanal d'activitats a través de stories
- Creació d'*Historias Destacadas* a Instagram amb la informació de la newsletter
- Creació d'esdeveniments a Facebook per a activitats puntuals: Sessions Polivalents, TOP i cada trobada de Rarefacció
- Pagament de publicitat a Facebook per a esdeveniments concrets
- Elaboració de calendaris estratègics per a una distribució eficient del contingut

- Creació i distribució del contingut adequant-lo a les característiques específiques de cada xarxa social
- Inclusió i distribució del contingut generat per tercers per tal d'establir relacions que ens ajudin en la distribució dels continguts propis
- Interacció i atenció dels nostres seguidors
-

Increment dels seguidors a xarxes:

Plataforma	Link	Followers 1/12/18	Followers 20/12/19
Newsletter	hangar.org	4.336	4.691
Facebook	www.facebook.com/hangar.org	15.262	17.395
Twitter	twitter.com/HangarBCN	11.678	12.113
Instagram	instagram.com/hangar_org	5.783	8.862
Vimeo	vimeo.com/canalhangar	2	2

També cal destacar que hi ha un augment de seguidors que resolen dubtes a través dels canals privats de les xarxes socials, la qual cosa en fa pensar que hi ha una percepció positiva d'aquests com a eina per accedir a Hangar d'una forma àgil i fàcil.

b.3. Plataformes de difusió

Una de les eines més importants del departament de comunicació és la newsletter, la qual es fa servir per ordenar i difondre tot el que passa a Hangar, al mateix temps que ens permet destacar continguts. S'ha consolidat l'enviament bimensual com el més adient.

Així mateix, durant aquest any hem continuat treballant estretament amb plataformes de distribució de continguts com GRAF i amb el web de Fàbriques de Creació.

b.4. Visites guiades

Al llarg del 2019 s'ha mantingut el nivell de quantitat de visites per part d'universitats i centres formatius així com d'entitats internacionals que tenen interès a visitar i conèixer el model d'Hangar com a centre de referència.

Es consoliden les *Sessions Informatives*, implementades el 2018, com a eina per donar a conèixer Hangar a visitants però sobretot a artistes interessats a conèixer l'espai i resoldre dubtes de cara a l'aplicació a convocatòries.

Per últim, cal destacar el gran èxit de convocatòria que van tenir les dos visites guiades als tallers en el marc dels TOP; rebent entorn a 100 persones.

b.5. Mitjans de comunicació

Al llarg del 2019 s'ha actualitzat la base de dades de premsa i s'han fet notes de premsa

d'esdeveniments puntuals, així com s'ha elaborat el press clipping anual.

Cal dir que les mencions a premsa s'acosten a esdeveniments que són col·laboracions, com el Gutterfest o Circo de Sastre, però també a activitats pròpies com Rarefacció o la participació en Ars Electrònica de la mà de BEEP.

D'altra banda, s'ha reforçat el material gràfic d'Hangar per a activitats pròpies, com la imatge completa del programa Rarefacció.